

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

„Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej”
"Co-financed by the Ministry of Culture and National Heritage of the Republic of Poland"

BIULETYN INFORMACYJNY 1986

POLSKI INSTYTUT NAUKOWY W KANADZIE
I BIBLIOTEKA POLSKA

3479 Peel Street, McGill University
Montreal, PQ, H3A 1W7
Tel.: (514) 392-5958

BIULETYN INFORMACYJNY

1986

R E D A K C J A
Józef Lityński i Anna Lubicz - Łuba
POLSKI INSTYTUT NAUKOWY I BIBLIOTEKA POLSKA
3479 Peel Street
Montreal, PQ, H3A 1W7
tel. /514/ 392-5958

SŁOWO OD REDAKCJI

Zespół Redakcyjny dziękuje wszystkim Członkom Instytutu za nadesłanie materiałów dotyczących działalności naukowej i społecznej w roku akademickim 1985/1986.

Sądząc z zainteresowania, jakim cieszy się ta rubryka wnosimy, że jest ona pożyteczna i umożliwia lepsze poznanie działalności naukowej członków naszego Instytutu, zamierzamy ją więc kontynuować.

Redakcja BIULETYNU chętnie przyjmuje wszelkie uwagi dotyczące tej publikacji. Sugestie i propozycje Państwa będą uważnie rozpatrzone przy opracowaniu następnego rocznika.

ZESPÓŁ REDAKCYJNY ŻYCZY WSZYSTKIM CZŁONKOM WIELU SUKCESÓW I ZADOWOLENIA W NADCHODZĄCYM ROKU AKADEMICKIM.

S P I S T R E Ś C I

SŁOWO OD REDAKCJI

Działalność Biblioteki Polskiej w Montrealu w roku akademickim 1985/1986.....	5
Działalność Polskiego Instytutu Naukowego w Kanadzie w roku akademickim 1985/1986.....	9
Lista odczytów zorganizowanych przez P.I.N.K. w sezonie 1985/1986.....	12
Działalność naukowa, zawodowa i społeczna naszych członków w roku akademickim 1985/1986.....	15
Józef Lityński KRAJ I EMIGRACJA - WSPÓLNE KIERUNKI DZIAŁANIA.....	35
Anna Lubicz-Łuba ABY ŚWIAT NIE BYŁ OBOJĘTNY / wywiad z prof. Normanem Daviesem/.....	39
APEL BIBLIOTEKI POLSKIEJ.....	46
Listy.....	48
Informacja o Nagrodzie im. JANINY ŁAWRUK ZE STARZYCKICH.....	52
Activities of the Polish Library during the academic year 1985/86. Summary.....	54
Activities of the Polish Institute during the academic year 1985/86. Summary.....	56
Les activites de la Bibliothèque Polonaise en 1985-86. Résumé.....	61
Les activites de l'Institut Polonais des Arts et des Sciences au Canada pour l'année 1985-86. Résumé.....	62

DZIAŁALNOŚĆ BIBLIOTEKI POLSKIEJ W MONTREALU
W ROKU AKADEMICKIM 1985/1986

Biblioteka Polska w roku akademickim 1985/1986 kontynuowała wzmożoną pracę nad katalogowaniem oraz porządkowaniem księgozbioru.

Podobnie jak w roku ubiegłym udzielano informacji studentom uniwersytetów montrealskich z zakresu historii i kultury polskiej. Liczba czytelników Biblioteki wzrosła o 103 osoby. Do dnia 30 kwietnia z wypożyczalni skorzystało 2056 osób, kilkanaście osób skorzystało także z nagrań wykładów organizowanych przez Polski Instytut Naukowy. Udzielono ponad 550 informacji czytelniczych.

Największe zainteresowanie wśród studentów odwiedzających Bibliotekę Polską budzi współczesna historia Polski oraz historia "Solidarności" jako ruchu społecznego.

Drugą grupą aktywnych czytelników, którzy często korzystają z usług naszej Biblioteki jest grupa nowoprzybyłych z Polski, spragnionych niezafałszowanej historii naszego kraju. Spośród wypożyczanych książek i czasopism największym powodzeniem cieszy się literatura emigracyjna, ukazująca się w Polsce poza zasięgiem cenzury.

Z usług Biblioteki korzysta wiele ośrodków polonijnych z różnych części Kanady. Również przy przygotowywaniu programu Polskiej Telewizji czy radia, korzystano często ze zbiorów naszej Biblioteki.

Zbiory Biblioteki wzbogaciły się o nową formę dokumentacji jak - video-kasety z nagrań programu telewizyjnego "Telepolonica". Taśmy te, podobnie jak i nasz księgozbiór, są dostępne poprzez system wypożyczeń międzybibliotecznych w całej Kanadzie i poza nią. Stanowią one żywy dokument osiągnięć Polaków żyjących na emigracji i ich wkładu w kulturę kanadyjską.

Księgozbiór Biblioteki w stosunku do ubiegłego roku wzrósł o 1000 woluminów i w chwili obecnej wynosi około 33 000 tomów.

Zgodnie z wieloletnią tradycją, dużą ilość książek otrzymujemy w formie darów od wydawnictw, m. in. dzięki osobistym kontaktom kustosa Biblioteki p. Wandy Stachewicz. Do wydawnictw przysyłających nam egzemplarze okazowe należą: Instytut Historyczno-Literacki w Paryżu, Towarzystwo Historyczne w Rzymie, Polska Fundacja Kulturalna w Londynie, zachodnio-berlińskie wydawnictwa "Pogład" oraz "Archipelag".

Wśród naszych ofiarodawców prywatnych wymienić należy p. Bolesława Pasiecznego,

emerytowanego księgarza, który podarował Bibliotece zbiór nowych książek i sprzęt biurowy kilkutyśięcznej wartości.

Uniwersytet McGill podarował nam również sprzęt biblioteczny -szafy katalogowe i regały na książki.

Otrzymałiśmy również księgozbiór po zmarłym płk. Klepaczko, podarowany nam przez jego żonę p. Janet Klepaczko.

P. Jerzy Gonerko podarował Bibliotece Polskiej księgozbiór związany tematycznie z Armią Krajową.

Wśród indywidualnych ofiarodawców wymienić należy: p. H. Alexandrowicz, p. O. Grabowska, p. K. Morawski, p. V. O'Rourke, p. E. Lorentz, p. E. Mandryk, p. O. Krzyczkowska, p. M. Kovacs, p. W. Stachiewicz, p. Labuda, p. J. Skrodzki, p. Z. Zwoliński.

Wszystkim naszym ofiarodawcom Biblioteka Polska składa serdeczne podziękowania.

Biblioteka Polska poza gromadzeniem zbiorów stara się ze swoich dubletów zasilać pomniejsze biblioteki polonijne lub też wysyła książki wydawnictw emigracyjnych do bibliotek w Polsce, m. in. do Biblioteki Parafialnej Parafii śśPiotra i Pawła w Tacoma /USA/ i Biblioteki KUL-u.

Selekcją materiału, katalogowaniem i udzielaniem informacji bibliotecznych, sporządzaniem kwerend zajmuje się bibliotekarz Stefan Władysiuk. W roku ubiegłym, dzięki jego osobistym staraniom, biblioteka uzyskała dodatkowe półki na książki.

W roku 1985/1986 skatalogowano ogółem 1094 książki. W katalogowaniu na „part-time” przez kilka miesięcy pomagała p. Z. Bogdańska. Wpływające nowości katalogowane są na bieżąco.

Kontynuowany jest projekt analizy czasopism "Analytics". W opracowaniu jest obecnie kilkaset nowych abstraktów, kieruje nim p. W. Stachiewicz.

W związku z tym, że nasz katalog jest częścią katalogu Biblioteki Narodowej w Ottawie, przygotowano do wysłania do Katalogu Centralnego 280 kart katalogowych.

Pod kierownictwem prof. K. Łąckiego prowadzono prace nad projektem sztuki, kontynuowała je zatrudniona na part-time p. J. Morek, oprawiła 50 rycin.

Ważny dział współpracy Biblioteki to kontakty naukowe z pokrewnymi instytucjami rozsianymi po całym świecie. Biblioteka Polska utrzymuje stały kontakt

z Biblioteką Polską w Paryżu, w Londynie, z Instytutem Historyczno-Literackim w Paryżu, z Polskim Towarzystwem Naukowym w Londynie, Instytutem Piłsudskiego w Londynie, Polskim Instytutem Naukowym w Nowym Yorku.

Polegają one na wymianie korespondencji, sprawozdań i publikacji.

Biblioteka jak co roku uczestniczyła w Stałej Konferencji Muzeów i Bibliotek na Zachodzie, która odbywała się we wrześniu w Londynie. Przedstawicielem Biblioteki Polskiej w Montralulu była p. Anna Lubicz-Łuba, która złożyła szczegółowe sprawozdanie z działalności Biblioteki i Polskiego Instytutu Naukowego.

W listopadzie ubiegłego roku Biblioteka Polska uczestniczyła w Kiermaszu jesiennym, zorganizowanym przez Komitet Pomocy Dzieciom Polskim, na którym sprzedano kilkadziesiąt dubletów książek. Dzięki książkom podarowanym przez p. Bolesława Pasiecznego uzyskaliśmy ze sprzedaży sumę 700 dolarów. Poza celem dochodowym, udział Biblioteki miał charakter dalszego propagowania naszej placówki wśród Polonii i pozyskania nowych czytelników.

W nr. 3/86 "Tygodnika Powszechnego" ukazał się artykuł Marka Czechowskiego pt. "Biblioteka Polska w Montrealu". Napisany on był w oparciu o materiały wysłane z naszej biblioteki. Poprzez ten artykuł czytelnik krajowy mógł zapoznać się z działalnością naszej placówki. Po ukazaniu się tego artykułu otrzymaliśmy szereg listów z kraju.

Dzięki uprzejmości dyrektora Sekcji Polskiej stacji radiowej CFMB, p. A. Mielewczyka, mieliśmy możliwość nadawania komunikatów o działalności Biblioteki. Składamy mu tą drogą serdeczne podziękowanie.

Cennym wkładem do działalności Biblioteki jest od lat ofiarna praca pań wolontariuszek. W wypożyczalni pomagają panie: H. Aleksandrowicz, A. Baryga, Z. Barska, K. Kozłowska, K. Petryka, I. Pieniążek, K. Pleszewska, W. Poznańska. Inną formą pomocy wolontariuszek na rzecz Biblioteki jest prowadzenie księgi inwentarzowej, włączanie kart katalogowych, oprawa i okładanie książek /we własnym zakresie obłożono ponad 700 książek/, zbieranie wycinków prasowych odnośnie poloników, porządkowanie zbiorów czasopism i dokumentacji dotyczącej organizacji polonijnych. Prace te wykonują panie: A. Buzek, A. Czerwinska, O. Grabowską, J. Kędzierska, I. Petruszewicz. Dzięki ich pomocy włączono do katalogu 2684 kart katalogowych, włączono do tzw. "shelf list" 986 kart akcesyjnych, wpisano do inwentarza 1085 pozycji.

Wieloletni pracownik naszej placówki, dr Olga Krzyczkowska, mimo że przebywa obecnie w Toronto, nadal służy nam cennymi radami, szczególnie w zakresie zakupu książek.

Wszystkim Paniom wolontariuszkom za ich pracę dla Biblioteki wyrażamy serdeczne podziękowania.

Z nowości wydawniczych, cieszących się dużym powodzeniem polecamy:

- Jan Nowak - Wojna w eterze - Londyn 1985
- Teresa Torńska - Oni - Londyn 1985
- P. Raina - Poland 1981 - Londyn 1985
- J. Karski - The Great Powers and Poland 1919-1945. From Versailles to Yalta - New York - 1985
- Z. Błażyński - Światło ze Wschodu. Za kulisami bezpieki i partii - Londyn 1985
- T. Zenczykowski - Samotny bój Warszawy - Paryż 1985
- K. Pomian - Wymiany polskiego konfliktu - Londyn 1985
- J. Garliński - Poland in the Second World War - Londyn 1986
- P. Jasienica - Rozważania o wojnie domowej - Krakow 1984
- A. Parizeau - Ils se sont connus a Lwów - Montreal 1985
- M. Kundera - Nieznośna lekkość bytu - Londyn 1984
- A. Watowa - Wszystko co najważniejsze - Londyn 1984

Wypożyczalnia Biblioteki otwarta jest dla publiczności dwa razy w tygodniu:

poniedziałki od 10-tej do 20-tej

czwartki od 16-tej do 20-tej.

Czytelnia i serwis informacyjny - codziennie z wyjątkiem sobót i niedziel w godz. od 10-tej do 17-tej.

DZIAŁALNOŚĆ POLSKIEGO INSTYTUTU NAUKOWEGO W KANADZIE
W ROKU AKADEMICKIM 1985/1986

Założenia ogólne Instytutu w ostatnim roku nie uległy zmianie.

Działania Instytutu zostały ukierunkowane na pomoc krajowi, gdzie zaostrzyła się wyraźnie sytuacja w dziedzinie życia intelektualnego.

Poza restrykcjami cenzury i prześladowaniem tworców, rząd, ustawą z dnia 25 lipca 1985 roku, całkowicie zlikwidował samodzielność myśli naukowej i dydaktycznej polskich uczelni. W ten sposób wszelkie swobody demokratyczne uzyskane w wyniku strajków młodzieży akademickiej w czasach "Solidarności" zostały zniszczone. Obecnie władze PRL decydują o angażowaniu i usuwaniu ze stanowisk profesorów wyższych uczelni, a także poszczególnych pracowników naukowych, których przeszłość i orientacja polityczna nie jest zgodna z wytycznymi partii. W konsekwencji tej ustawy usunięto z poważnych stanowisk administracyjnych kilkudziesięciu zasłużonych profesorów. Akcja ta niestety nadal trwa.

W związku z zaistniałym zagrożeniem polskiej myśli naukowej P.I.N. wystosował list do kilkudziesięciu Uniwersytetów angielskich i francuskich na terenie Kanady /vide str.48 / z prośbą o poparcie dla polskich wykładowców i o zwiększenie liczby zapraszanych naukowców z Polski.

Akcja ta spotkała się ze zrozumieniem naukowców kanadyjskich, którzy samorzutnie wystosowali list protestacyjny m.in. do ambasadora PRL /vide str.50 / oraz do ministra J. Clarka z prośbą o poparcie dla polskich pracowników naukowych w programie wymiany /vide str.51 /.

W sezonie 1985/1986 Instytut zorganizował 15 odczytów, w których dominowały problemy Polski współczesnej.

Prof. E. Zaleski, prezes Towarzystwa Historyczno-Literackiego w Paryżu, wybitny ekonomista, przedstawił kryzys gospodarki polskiej, omawiając dokładne jego przyczyny i próbując przedstawić środki zaradcze.

Obraz współczesnego społeczeństwa polskiego przybliżył nam znany socjolog A. Podgórecki.

Pokrewny temat odnośnie świadomości historycznej w Polsce i obrony społeczeństwa przed komunizmem przedstawił prof. historii Jan Fedorowicz.

Znakomity socjolog i działacz "Solidarności" B. Cywinski obszernie zrealizował temat "Czy jesteśmy społeczeństwem post-komunistycznym".

Wielki propagator sprawy polskiej, Anglik Norman Davies, autor syntezy historii Polski wnikliwie przedstawił kwestię polityki i religii w Polsce.

Także o losach Kościoła katolickiego w Europie Środkowo-Wschodniej po wojnie traktował B. Cywiński.

Natomiast o sztuce i religii mówił gość z Kraju, wieloletni redaktor "Znaku" - Jacek Woźniakowski.

Problem drugiego obiegu - poza cenzurą w Kraju - czyli o wydawnictwach niezależnych mówił szczegółowo dyrektor Biblioteki Polskiej w Londynie dr Z. Jagodziński, prezentując egzemplarze prasy niezależnej.

Refleksjami z Kongresu Kultury Polskiej na Obczyźnie, który miał miejsce w Londynie, podzieliła się Anna Lubicz-Łuba, zwracając uwagę na referaty p. Najdera, Cywińskiego, Kołakowskiego i Gelli.

Kwestia współpracy polsko-ukraińskiej prowadząca do normalizacji i porozumienia w stosunkach między Polakami i Ukraińcami była przedstawiona przez prof. B. Osadcuka, prorektora Uniwersytetu Ukraińskiego w Monachium i przez prof. J. Rudnyckiego, sygnatariusza Deklaracji Polsko-Ukraińskiej w Londynie z 1979 r. O polskiej Szkole Matematycznej we Lwowie w latach 1919-1939 mówił profesor Wydziału Matematyki Uniwersytetu Montrealskiego A. Granas. Prof. J. Wojciechowski, znakomity filozof z Uniwersytetu w Ottawie, omówił problem: "Rozwój świata a Polska".

Instytut zorganizował też 2 wieczory z programem artystycznym. Wieczór o Chopinie z odczytem dr Zofii Lechno-Wasiutyńskiej "Sztuka kompozytorska F. Chopina i interpretacja jego muzyki w literaturze", z udziałem artystów p. Anny Moszczyńskiej-Piekarek, która grała walce i mazurki Chopina oraz Anny Klimalanki-Leroux, która recytowała poezje Mickiewicza i Wierzyńskiego. Pieśni Chopina śpiewała p. J. Lenobel - artystka z Polski.

Wybitny aktor, reżyser i dramaturg S. Brejdygant dał czytaną prezentację swojej sztuki "Wyzwolony".

Oddział w Ottawie ściśle współpracuje z Zarządem Instytutu, wiceprezes prof. A. Ruszkowski i członek Zarządu prof. J. Łukasiewicz aktywnie uczestniczyli w pracach Zarządu P.I.N.-u. Oddział ottawski zorganizował 8 odczytów w sezonie 1985/1986., w tym 4 w ramach cyklu "Człowiek i technika" wspólnie ze Stowarzyszeniem Techników Polskich i Klubem Polsko-Kanadyjskim. Wykładowcami byli: prof. J. Łukasiewicz, prof. S. Matwin, inż. K. Styś, dr M. Czuba.

Koło ottawskie zorganizowało też spotkanie z prof. Rudnyckim, z uczestnikami Kongresu Kultury Polskiej w Londynie, a także odczyt prof. Zaleskiego z Paryża o kryzysie gospodarki polskiej. W maju odbędzie się wieczór autorski znanej pisarki i dziennikarki Alicji Poznańskiej-Parizeau.

Koło w Toronto zorganizowało w październiku 1985 wieczór autorski dra J.Korey Krzeczowskiego i D.Czerwińskiej. Oddział torontoński przygotowuje do druku książkę pt."Essays in Polish History and Culture".

W maju 1985 odbyło się Walne Zebranie Sprawozdawczo-Wyborcze P.I.N-u, na którym wyłoniono nowy Zarząd. Prezesem Instytutu został wybrany przez aklamację prof. Józef Lityński. W skład Zarządu weszli p.J.Gonerko, dr R.Godlewski, prof.J.Grey, prof.K.Łącki, prof.B.Ławruk, prof.J.Łukasiewicz, prof.H.Pappius, dr A.Poray Wybranowska, prof.A.Ruszkowski.

Dużym wydarzeniem w życiu Instytutu była wizyta córki Marszałka J.Piłsudskiego dr Wandy Piłsudskiej, związana z 50 rocznicą śmierci Jej Ojca. Odwiedziła Ona wystawę zorganizowaną przez Instytut, poświęconą tej rocznicy, na której przedstawiono wiele unikalnych książek i pamiątek związanych z życiem Marszałka.

Instytut zaszczylił również swą obecnością premier Rządu Polskiego na Uchodźstwie p.Kazimierz Sabbat, obecny prezydent Rzeczypospolitej.

Złożył też wizytę w Instytucie W.Bukowski, znany pisarz, wieloletni więzień Gułagów.

W ramach spotkań z naukowcami z kraju prof.S.Widrak, wieloletni dyrektor Instytutu Romanistyki na Uniwersytecie Jagiellońskim odwiedził Bibliotekę i wygłosił krótki odczyt o historii Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Z zaprzyjaźnionych polskich placówek w Europie gościliśmy prof.E.Zaleskiego z Paryża, prezesa Tow.Historyczno-Literackiego i dra Z.Jagodzińskiego dyrektora Biblioteki Polskiej w Londynie.

Instytut zorganizował też spotkanie z Normanem Daviesem i B.Cywińskim dla członków, i przedstawicieli Polonii Montrealskiej w celu umożliwienia bezpośredniej i swobodnej wymiany poglądów w sprawach Polski.

B.prezes Instytutu prof.Bohdan Ławruk ufundował nagrodę imienia swojej Matki Janiny Ławruk ze Starzyckich, przeznaczoną dla osób zasłużonych dla idei zbliżenia polsko-ukraińskiego. W 1985r.nagroda ta została przyznana prof.dr B.Osadcukowi, prorektorowi Uniwersytetu Ukraińskiego w Monachium i T.Żychiewiczowi, red.Tygodnika Pow-szechnego /vide str.52/.

Polski Instytut Naukowy zgodnie z wieloletnią tradycją kontynuuje współpracę z podobnymi placówkami naukowymi w innych krajach m.in. z P.I.N. w Nowym Jorku, Studium do Spraw Polskich, POSK w Londynie, Tow.Historyczno-Literackim w Paryżu, Tow.Historycznym w Rzymie. Współpraca ta opiera się na kontaktach osobistych naszych członków, na wymianie publikacji i sprawozdań.

P.I.N ściśle współpracuje również z Kongresem Polonii Kanadyjskiej.

LISTA ODCZYTÓW ZORGANIZOWANYCH PRZEZ P.I.N.K.
W SEZONIE 1985/1986

MONTREAL

1. 30.05.1985 Prof. Adam Podgórecki - "Analiza socjologiczna współczesnego społeczeństwa polskiego".
2. 24.09.1985 Prof. Jacek Woźniakowski - "Sztuka i religia".
3. 25.10.1985 Prof. dr Bohdan Osadczuk - "Doświadczenia i możliwości współpracy polsko-ukraińskiej".
4. 7.11.1985 Prof. dr E. Zaleski - "Kryzys gospodarki polskiej - przyczyny i środki zaradcze".
5. 11.11.1985 Dr Zdzisław Jagodziński - "Wydawnictwa niezależne w Polsce".
6. 1.12.1985 Prof. dr Jan K. Fedorowicz - "Świadomość historyczna w Polsce: obrona społeczeństwa przed komunizmem".
7. 6.12.1985 Prof. dr Jarosław B. Rudnyčkyj - "Deklaracja Polsko-Ukraińska z roku 1979 na tle historycznym".
8. 12.12.1985 Anna Lubicz-Łuba - "Refleksje z Kongresu Kultury Polskiej na Obczyźnie", Londyn 1985".
9. 3.03.1986 Prof. dr Norman Davies - "Religion and Politics in Poland", /Odczyt zorganizowany wspólnie z Uniwersytetem McGill/.
10. 16.03.1986 Wieczór o Chopinie:
dr Zofia Lechno-Wasiutyńska - "Sztuka kompozytorska F. Chopina i interpretacja jego muzyki w literaturze",
Anna Moszczyńska-Piekarek - fortepian: mazurki i walce Chopina,
Janina Lenobel - śpiew: pieśni F. Chopina,
Anna Klimanka-Leroux - recytacje: wiersze Mickiewicza i Wierzyńskiego.
11. 3.04.1986 Prof. dr Andrzej Granas - "Polish Mathematical School in Lvov 1919-1939", /zorganizowany wspólnie z Uniwersytetem McGill/.
12. 17.04.1986 Prof. dr Jerzy A. Wojciechowski - "Rozwój świata a Polska".
13. 25.04.1986 Stanisław Brejdygant - wieczór autorski - czytana prezentacja sztuki pt. "Wyzwolony".
14. 30.04.1986 Dr Bohdan Cywiński - "Losy Kościoła katolickiego w Europie Środkowo-Wschodniej po wojnie".
15. 1.05.1986 Dr Bohdan Cywiński - "Czy jesteśmy społeczeństwem post-komunistycznym".

OTTAWA

Wykłady z cyklu "Człowiek i Technika" /Wspólnie ze Stow. Techników Polskich
i Klubem Polsko-Kanadyjskim/

1. 1.10.1985 Prof. dr Julisz Łukasiewicz /Carleton University/ -
"Znaczenie technologii transportu: od komunikacji do polity-
ki gospodarczej i stylu życia".
2. 29.10.1985 Inż. Kazimierz Styś /BNR/ - "Fabryka przyszłości: róg obfi-
tości czy puszka Pandory. Jak fabryka przyszłości będzie
kształtowała rozwój społeczeństwa".
3. 3.12.1985 Prof. dr Stanisław Matwin /University of Ottawa/ ,
mgr inż. Stanisław Jędrysiak /BNR/ - "Sztuczna inteligencja II".
4. 25.02.1986 Dr Margaret Czuba /NRC/, Mrs Eleonor Kulin /Acid Rain
Commitee/ - "Pollution and Protection of Natural Environment"
Wyświetlono również film pt. "Requiem or Recovery".
Dr L. Kos Rabcewicz Zubkowski wygłosił krótki wstęp dot.
aspektów prawnych ochrony środowiska /w jęz. angielskim/.

Odczyty

1. 19.11.1985 Spotkanie z uczestnikami Kongresu Kultury Polskiej w Londynie:
p. Anną Łubicz-Łubą, dr Jackiem Skoczkowski i dr Andrzejem
Makomskim - "Refleksje z Kongresu Kultury Polskiej na
Obczyźnie".
2. 8.11.1985 Spotkanie z prof. dr Eugeniuszem Zaleskim, prezesem Towarzys-
tw Historyczno-Literackiego w Paryżu - "Kryzys gospodarki
polskiej - przyczyny i środki zaradcze".
3. 2.04.1986 Spotkanie z prof. dr Jarosławem B. Rudnyńskim, sławistą i
działaczem ukraińskim - "Szymon Petlura i sprawa ukraińska
w 40-lecie śmierci".
4. 15.05.1986 Wieczór autorski z p. Alicją Poznanską, - Parizeau.

TORONTO

18.10.1985 Wieczór autorski dr J.Korey Krzeczowskiego i Danuty
Czewińskiej wspólnie z Canadian Society for the Comparative
Study of Civilisations i Fundacją im. Adama Mickiewicza w
Toronto.

Instytut jest w trakcie przygotowywania do druku książki pt. "Essays in
Polish History and Culture".

Książka będzie zawierać następujące prace:

Prof. Y. Grabowska - Polish Language since 1939,

B. Kasińska - Poland under the Communist System of Government,

Prof. A. Podgórecki - A Glimpse of Polish Society,

Prof. J. Stanley - The Polish Enlightenment and Partition of Poland.

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA, ZAWODOWA I SPOŁECZNA NASZYCH CZŁONKÓW
W ROKU AKADEMICKIM 1985/1986

PROF. IRENA BELLERT - Profesor lingwistyki na Uniwersytecie McGill.

Acting Director Graduate Program in Communications w roku akademickim 1985/86.

I. Bellert została mianowana "full professor Uniwersytetu McGill od stycznia 1986 roku.

Ukończyła i oddała do opublikowania książkę pt. "The Feature Method: Quantification Structures in Natural Language".

Wygłosiła referat na Kongresie Kultury Polskiej w Londynie we wrześniu 1985 roku, pt. "Semantyka tekstów naukowych i poetyckich".

Prof. I. Bellert została zaproszona na konferencję Académie Internationale de Philosophie des Sciences, która odbędzie się w dniach od 15-go maja 1986 roku w Heidelbergu, gdzie wygłosi referat pt. "Experience Linguistic Universals and Conceptual Structures".

PROF. MARIA DOMARADZKA - Profesor Uniwersytetu Montrealskiego, Dept. Mikrobiologii.

Lekarz chorób infekcyjnych w Szpitalu Maisonneuve-Rosemont. Prezeska Komitetu Pomocy Polsce, czynnie organizuje zbiórki pieniężne na rzecz pomocy Krajowi.

Publikacje roku 1985-1986:

"Etude épidémiologique des réfugiés du Sud-Est asiatique admis au centre hospitalier Maisonneuve-Rosemont au cours des années 1980 a 1983" - praca opublikowana w UNION MEDICALE DU CANADA, novembre 1985 /114/11/:947-949/.

Udział w Kongresie Kultury Polskiej na Obczyźnie - Londyn 14-20 września 1985 r.

Udział w ogólnokanadyjskim Kongresie Medycznym poświęconym chorobom zakaźnym - Toronto, 25-27 listopada 1985 r.

Dr Domaradzka była uczestnikiem specjalnej sesji dotyczącej nowych chorób retro-wirusowych.

Udział w Kongresie Associations des Médecins Microbiologistes du Québec - Montebello, 11-13 czerwca 1986, dr

Domaradzka wygłasza tam odczyt na temat: "FROTTIS FAUSSEMENT POSITIF AU ZIEHL-NIELSON: UN PROBLEME A SOLUTIONNER".

- PROF. TEODOR DOMARADZKI - Profesor emeryt Uniwersytetu Montrealskiego, slawista, dyrektor Instytutu Cywilizacji Porównawczych i Centrum Dokumentacji Badań Polskich.
- Udział w Kongresie Towarzystw Naukowych Kanady-Montreal czerwiec 1985. Prof. Domaradzki był wraz z prof. Yvonne Bogorya organizatorem obrad Canadian Society for Comparative Study of Civilizations przewodniczył on sesji obrazującej życie i kontakty kulturowe następujących grup etnicznych prowincji Québec: a/greckiej, b/egipskiej, c/polskiej, d/między-etnicznej
- Prof. Domaradzki wygłosił referat na temat działalności Instytutu Cywilizacji Porównawczych w Montrealu i Canadian Society for Comparative Study of Civilizations .
- Udział w Międzynarodowym Sympozjum na temat pluralizmu kulturowego-Montréal październik 19-20, 1985, zorganizowanym przy udziale UNESCO, Social Sciences and Humanities Research Council of Canada i Sekretariatu Stanu Kanady /International Symposium on Cultural Pluralism/.
- Udział w Siódmym Kongresie Kanadyjskiego Towarzystwa Studiów Etnicznych- Montreal 16-19 października 1985 poświęconym zagadnieniom wielokulturowości i edukacji.
 - Udział w Kongresie zorganizowanym przez Akademię Kanadyjsko- Francuską we współpracy z PEN-Clubem oraz Związek Pisarzy Quebeckich i Towarzystwo Pisarzy Kanadyjskich-Mont Rolland 4-6 paźdz., 1985. Tematem zjazdu była specyfika północno-amerykańska w twórczości literackiej w Quebecu i Stanach Zjednoczonych.
- W trzech wyżej wymienionych kongresach ,prof. Domaradzki był dyskutantem jako specjalista od zagadnień cywilizacyjnych frankofonii i anglofonii kanadyjskiej.

JERZY GONERKO -

Ekonomista, sekretarz generalny Polskiego Instytutu Naukowego.

Opracował projekt zebrania Komitetu Planowania Studium w maju 1986 roku z uwzględnieniem Planu Pracy Komitetu opartego między innymi o szereg scenariuszy długofalowego rozwoju światowej sytuacji politycznej.

Przygotował plan prenumeraty periodyków z zakresu ekonomiki i techniki zarządzania dla naukowców polskich.

Opracował przyjętą rezolucję na spotkaniu Przedstawicieli Narodów Zniewolonych z Panem Premierem Kazimierzem Sabbatem w Toronto, zmierzającą do wyłonienia ogólnokanadyjskiej reprezentacji grup etnicznych z Europy Centralnej.

PROF. JULIUS GREY -

Profesor Wydziału Prawa na Uniwersytecie McGill.

President of the Canadian Human Rights Foundation Legal Council in Alliance Quebec.

Article-Comment on Singh case in print McGill Law Journal.

PROF. ALFRED HAŁASA -

Profesor projektowania komunikacji wizualnej w departamencie "Design Université du Québec à Montréal".

Rok 1985:

Udział w biennale plakatu, Lahti, Finlandia.

Udział w triennale plakatu, Toyama, Japonia.

Stypendysta "Japon Foundation".

Udział w atelier międzynarodowym eksperymentalnym, wielodyscyplinarnym, Evora, Portugalia, organizowanym przez UNESCO - "Projektowanie współczesnego miasta na bazie historycznej zabudowy".

Wykład na Wydziale Grafiki Użytkowej Uniwersytetu du Québec à Hull - "Współczesny plakat polski".

Udział w Światowym Kongresie Projektantów Komunikacji Wizualnej /ICOGRADA/, Nicea, Francja.

Rok 1986:

Udział w biennale plakatu w Warszawie.

Współorganizator "Design Internationale 85 i 86" na Uniwersytecie du Québec à Montreal.

Odczyt pt. "Przekrój polskiej grafiki użytkowej i plakatu" w Sherbrooke na zaproszenie Société Graphiste du Quebec.

PROF ANDRZEJ KAWCZAK - Profesor filozofii na Uniwersytecie Concordia w Montrealu.

A. Kawczak wygłosił odczyt na Kongresie Kultury Polskiej w Londynie we wrześniu 1985 roku pt. "Rewindykacja humanizmu w polskiej filozofii okresu "Solidarności".

Na konferencji poświęconej fenomenologii i psychiatrii w Bostonie wygłosił referat pt. "The Impact of Neurotic Disorders, Transformations of Personality".

Jako przewodniczący Kanadyjskiego Oddziału Rady Narodowej Rządu Polskiego na Uchodźstwie zorganizował w listopadzie 1985 roku łączne posiedzenie Rady z Amerykańskim Oddziałem Rady, na którym wygłosił referat pt. "O jedności narodów Centralnej Europy".

Z ramienia Komisji Planowania Studium do Spraw Polskich przygotował materiały dotyczące problematyki Centralnej Europy, współorganizował też dyskusję panelową na ten temat, która odbędzie się w maju 1986 roku.

LEOPOLD L. KURCZ - Sekretarz Generalny Vanier College.
Członek Canadian Institute of International Affairs.
Członek Rady tej Organizacji, Oddział w Montral. ~~u~~
Członek Rady Narodowej Rządu Polskiego na Uchodźstwie,
Sekretarz Generalny Rady Narodowej Oddziału w Montrealu.
Skarbnik Skarbu Narodowego.
Skarbnik Związku Ziemi Wschodnich.
L. Kurcz weźmie udział w konferencji w maju 1986 pt.
"Foreign Policy Conference. The Gorbachev Era. Canada,
the USSR and Eastern Europe".
Współorganizator posiedzenia Rady Narodowej Oddziału w
Kanadzie w maju 1986 r.
W maju 1986 - współpraca z grupami przedstawicieli państw
nadbaltyckich na emigracji.

DR JERZY KOREY-KRZECZOWSKI - Profesor i rektor , Canadian School of

Management, Toronto. Dr J. Korey jest znanym międzynarodowym ekspertem w dziedzinie ekonomii i zarządzania.

Opublikował: "The Managerial Learning Concept", /wspólnie z Dr Iwoną Bogoryą/ w Management Desision, Vol 23, No 2 za rok 1985 /Bradford, Anglia/.

"TDM GRID - an effective Tool for Implementing Strategic Plans" w piśmie International Journal of Innovative Higher Education, Vol 2, No 2, 1985 /publishers: MCB University Press, UK/.

"In praise of Adult Professional Education" w Northland Open University Newsletter, november 21, Winter 1985.

Wydał tom poświęcony zagadnieniom przyszłości z punktu widzenia business'u pt. "Managerial Futuristics" /Editor in Chief: Dr George Korey, nakładem MCB University Press, Vol 23, No 5, 1985/ OSBN 0861762436 i ISSN 0025-1747. Książka ta rozeszła się w nakładzie kilku tysięcy na cały świat. Rozdział poświęcony futurologii kierownictwa przemysłu pióra Dr J. Korey-Krzeczowskiego ukazał się w tomie Managerial Futuristics pt. "Future - oriented Management".

Artykuł o Dr Jerzym Korey-Krzeczowskim jako założycielu i pierwszym ezydencie Northland Open University- napisany przez Dr Donald, a Gyallay, a pt. "A Decade of Progress" ukazał się w publikacji: NOU 1976-1986 - A Decade of Progress.

Wieczór Poetycki Jerzego Korey-Krzeczowskiego /wspólnie z Danutą Czerwinską/ zorganizowany przez Canadian Society for the Comparative Study of Civilization - odbył się w Toronto 18-go października 1985 roku.

PROF. LUDWIK KOS RABCEWICZ ZUBKOWSKI - Prezes Kanadyjskiego Arbitrażu, Conciliation Centre and Amicable Composition Centre,
c/o University of Ottawa.

Prezes kanadyjskiej sekcji Inter-American Commercial Arbitration Commission, członek Komitetu Wykonawczego IACAC. Przewodniczący Komitetu Międzynarodowego Prawa Karnego. Redaktor kwartalnika Inter-American Arbitration.

Wice-Przewodniczący Oddziału w Ottawie PIN-u w Kanadzie. Książka "Cooperación interamericana en los procedimientos penales" pod redakcją prof. Kos Rabcewicz Zubkowskiego, której jest również współautorem wraz z 19 innymi autorami z 16 krajów amerykańskich, otrzymała pierwszą nagrodę na XXV Konferencji Panamerykańskiej Federacji Prawników w roku 1985 w Acapulco.

Publikacje w roku 1985/1986.

"Le problème de la défense par l'avocat et par l'accusé lui-même", w Festschrift dla prof. D. Oehler'a, Kolonia 1985 /345-356/.

"Developments in international criminal law", Proceedings of the XXIV Conference, Inter-American Bar Association, 238-243.

"Absolute lack of jurisdiction of courts when an undertaking to arbitrate is stipulated in a contract", idem 143-148.

Prof. L. Kos Rabcewicz Zubkowski wygłosił wykłady z dziedziny prawa karnego lub z dziedziny arbitrażu handlowego na uniwersytecie federalnym w Rio de Janeiro, na uniwersytecie Sao Paulo, na Universidad Nacional Autónoma de México, na Universidad Ibero-Americana w Meksyku, na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim, na Uniwersytecie Jagiellońskim, na Uniwersytecie Warszawskim, na Uniwersytecie w Hannoverze, na Uniwersytecie w Bochum, na Katolickim Uniwersytecie Peru w Limie, w Peruwiańskim Centrum Studiów Międzynarodowych w Limie, w Izbie Handlowej Limy, w Instytucie Adwokatów Brazylijskich w Rio de Janeiro.

Wziął udział jako jeden z referentów na MIĘDZYNARODOWYM KONGRESIE ARBITRAŻU HANDLOWEGO w Rio de Janeiro /29-31 lipiec 1985/, na regionalnym afrykańsko-azjatyckim seminarium arbitrażu handlowego w Kairze /20-22 styczeń 1986/, w XXV Konferencji Inter-American Bar Association w Acapulco /9-15 listopad 1985/.

Przewodniczył na sesji komitetu międzynarodowego prawa karnego International Law Association w Paryżu /8 i 9 czerwiec 1985/.

Zorganizował sesję Rady Inter-American Commercial Arbitration Commission w Ottawie /17-18 czerwiec 1985/.

DR FRANCISZEK BRATEK KOZŁOWSKI - Lekarz medycyny, wieloletni dyrektor medycyny i współtwórca Polskiego Instytutu Dobroczynności w Montrealu.

Były profesor Chirurgii Urologicznej Uniwersytetu w Lille /Francja/.

Obecnie członek American Geriatrics Society, także członek honorowy Canadian Family Physicians.

Tak jak w roku 1983, będzie uczestniczył w XIII Międzynarodowym Kongresie International Meeting Private and Religious Hospitals Physicians w Rzymie, odbywającym się co 3 lata.

W maju 1985 roku uczestniczył w Zjeździe Family Physicians of Canada jako członek honorowy i współzałożyciel tej organizacji.

Dr F. B. Kozłowski kończy obecnie książkę autobiograficzną, Wspomnienia dotyczą głównie udziału F.B.Kozłowskiego w walce o niepodległość Polski i jego działalności zawodowej i społecznej na terenie Francji, jako prezesa Związku Kombatantów we Francji. Książka zawiera też powojenne losy dr Kozłowskiego - lekarza pioniera na terenie Kanady.

ANNA LUBICZ - ŁUBA - Dziennikarz, stały współpracownik "Głosu Polskiego" w Toronto, asystent Sekretarza Generalnego Polskiego Instytutu Naukowego, członek Zarządu Kongresu Polonii Québec d/s Informacji.

Anna Lubicz - Łuba przyczyniła się do zorganizowania 15 odczytów P.I.N. - u w sezonie 1985/1986.

Anna Lubicz - Łuba ściśle współpracuje z "Głosem Polskim" od października 1985 roku.

Opublikowała następujące artykuły w okresie 1985/1986:

- "I tej Opatrzności się powierzamy". /Reportaż i wywiad z prymasem polski J. Glempem/ - Głos Polski nr 39 1-7.10.85
- "Na drodze do wolności". /Wywiad z Premierem Rządu Polskiego na Uchodźstwie, p. Kazimierzem Sabbatem/ - Głos Polski nr 45, 12-18.11.1985.
- "Życ w sztuce". /Rozmowa ze Stanisławem Brejdygantem/ - Głos Polski nr 50, 16.12.1985.
- "Muzyka jest darem Bożym". /Spotkanie z Henrykiem Szeryngiem/ - Głos Polski nr 51/52, 31.12.1985.
- "First Lady". /Reportaż i wywiad z M. Murloney/ - Głos Polski nr 4, 28.01.-3.02.1986.
- "Na przekór niewoli. Warszawa XIX stulecia". Głos Polski nr 11, 18-24.03.1986.
- "Aby świat nie był obojętny". /Wywiad z Normanem Daviesem/ - Głos Polski nr 16, 22-28.04.1986.

Anna Lubicz-Łuba kontynuowała cykl audycji telewizyjnych - 30 minutowych wywiadów, w których zaprezentowała sylwetki znanych Polaków żyjących w Kanadzie. W tej serii wystąpili między innymi: A. Parizeau, prof. prof. M. T. Domaradzcy, prof. H. Pappius, prof. A. Ruszkowski, prof. L. Adamkiewicz. Spoza Kanady przygotowała audycje z: dr W. Piłsudską, prof. E. Zaleskim, dr Z. Jagodzińskim. Opracowała audycję o Kongresie Kultury Polskiej w Londynie oraz audycję z uratowanym chorym na leukemię - ukazując "łańcuch ludzi dobrej woli".

Uczestniczyła w Kongresie Kultury Polskiej na Obczyźnie, Londyn, wrzesień 1985.

A.Lubicz Łuba jako przedstawiciel P.I.N-u brała udział w Konferencji Muzeów i Bibliotek na Zachodzie /wrzesień 1985/, gdzie wygłosiła referat o działalności Instytutu i Biblioteki Polskiej. Na III sesji Uniw.Polonii Świata w Rzymie wygłosiła referat "Działalność P.I.N-u i Biblioteki Polskiej od czasów powstania do chwili obecnej", sierpień 1985. Wygłosiła dwa odczyty "Refleksje z Kongresu Kultury Polskiej, Londyn 1985", /listopad-Ottawa, grudzień-Montreal/.

PROF. JÓZEF LITYŃSKI -

profesor geografii na Université du Québec à Trois Rivières, prezes Polskiego Instytutu Naukowego. J.Lityński korzystał w roku akademickim 1985/86 z urlopu sabatowego. W ramach planu badań nad klimatami Oceanii pracował przez osiem miesięcy w ośrodkach meteorologicznych Francuskiej Polinezji i Nowej Kaledonii. Wyniki swoich badań przedstawił w dwóch odczytach naukowych: "Les climats et les types de temps de la Polynésie Française" /Papeete/ i w "Topoclimats de la Nouvelle Calédonie" /Noumea/.

Ostatnie dwa miesiące pobytu zagranicą spędził J.Lityński we Francji, gdzie pracował nad klasyfikacją klimatów lokalnych. Wygłosił tam dwa odczyty: "Classification numérique des climats appliquée dans la topoclimatologie" /Université Paris-Sorbonne, "Climats locaux de France" /Météorologie Nationale/.

Poza wyżej wymienionymi pracami J.Lityński przygotował publikację: "Deuxième étape de la classification climatique les sous types de climats". Praca ta ukaże się w kanadyjskim czasopiśmie "Le Climat" / Le Climat, vol. IV -1, Montreal 1986/.

PROF. KRZYSZTOF ŁĄCKI - Profesor teorii projektowania wizualnego na Uniwersytecie Concordia.
Dyrektor kolekcji sztuki Polskiego Instytutu Naukowego.
Członek Zarządu Fundacji The Elisabeth Greenshield.
Członek Komitetu d/s Bezpieczeństwa i Zdrowia w Instytucjach Naukowych przy Ministerstwie Kultury Québec.
Konsultant Instytutu Sztuki Stosowanej w Montrealu.
K. Łącki prowadzi projekt ewaluacji programów graficznych w systemie komputerowym.
Członek Jury: Ontario Crafts Council, Grand Prix du Quebec.
K. Łącki prowadzi cykl wykładów o kolorze i percepcji w ramach programów Wystawy Ceramiki Fireworks w Toronto.

PROF. JULIUSZ ŁUKASIEWICZ - Profesor Wydziału Inżynierii, Dept. Mechaniki i Aeronautyki na Uniwersytecie Carleton w Ottawie.
W ramach działalności odczytowej Polskiego Instytutu Naukowego w Kanadzie i Stowarzyszenia Techników Polskich w Kanadzie prof. Juliusz Łukasiewicz wygłosił następujące odczyty:
15 styczeń 1985 - „Humanizm technologii”
16 kwiecień 1985 - „Czy technologia zjednoczy świat?”
1 październik 1985 - „Znaczenie technologii transportu: Od komunikacji do polityki, gospodarki i stylu życia.”

Publikacje:

"Speed factor dooms: Via, s dream" - The Globe and Mail, 1 lutego 1985, p. 7.

W książce pt. "The Railway Game: Study in Socio-Technological Obsolescent", opublikowanej w 1976 roku, prof. Łukasiewicz zwrócił uwagę na fakt, że ilość wypadków kolejowych w Kanadzie jest proporcjonalnie znacznie większa niż w Europie Zachodniej, gdzie koleje są bardziej nowoczesne. Po zderzeniu pociągów w Albercie 8 lutego 1986 roku, w którym zginęło 23 osoby, telewizja, radio i prasa przeprowadziły z prof. Łukasiewiczem kilkanaście wywiadów zasięgających jego opinii na temat przyczyn wypadków kolejowych w Kanadzie i środków zwiększenia bezpieczeństwa transportu kolejowego.

PROF. IRENA MAZURKIEWICZ-KWILECKA - Profesor, Dept. of Pharmacology,
University of Ottawa.

Publikacje w roku 1985/1986.

Mazurkiewicz-Kwilecki and P. Baddoo - "Brain histamine
regulation following chronic diazepam treatment and
stress. Pharmacol. Biochem. Behavior." /In press/ 1985 r.

Mazurkiewicz-Kwilecki, I.M., and G.D. Prell - "Brain
histamine response to stress in 12 month old rats.
Life Sci." /In press/, 1986.

PROF. ANDRZEJ MICHALSKI - Profesor Wydziału Hispanologii Uniwersytetu McGill.

Publikacje w roku 1985/1986:

"The Perennial Challenge of Rhetoric: The Mexican Nun's
Variations on the Theme of Effictio". Proceedings of
the Canadian Society for the History of Rhetoric. Edited
by John Stephen Martin and Christine Mason Sutherland,
Calgary, 1986. /Paper read at the annual meeting of the
Association, May - June 1985/.

Odczyty w roku 1986:

"A Close Reading of the Rachel e Vidas. Episode in the
Poema de Mio Cid", Annual Meeting of the Canadian Associa-
tion of Hispanists, Winnipeg, Manitoba, czerwiec 1986.

"Las raices folklóricas de don Carnal", Annual Meeting
of the Modern Language Association of America, New York,
grudzien 1986.

Pisze poezję w języku hiszpańskim, francuskim i angielskim.

INŻ. STANISŁAW T. ORŁOWSKI - Architekt i wykładowca, Chief Architect,
 Ontario Ministry of Education.
 Vicepresident Polish Boy Scouts and Girl Guides
 Association/WorldJ.
 First Vicepresident of the Canadian Polish Congress.
 Papers and lectures 1985:
 "Visit to China - 1984", Association of Polish Engineers
 in Canada, Toronto Chapter and the Polish Institute
 of Arts and Sciences in Canada, January 11, 1985.
 "Today's China" - Educational, cultural, historical,
 geographic and economic overview and a slide presen-
 tation for the Ministry of Education staff, Frontenac
 Room of the MacDonald Block, Queen's Park, Toronto,
 May 22, 1985.
 "Historic, Cultural, Economic and Military overview of
 today's China", Royal Canadian Legion, Fort York Branch,
 Dinner-meeting at Dennison Armory-Officer's Mess,
 Toronto, September 25, 1985.

JERZY RAWICZ - Prezes Kongresu Polonii Kanadyjskiej, Okręg Quebec.
 Prowadzi stałe interwencje w Rządzie Federalnym w sprawie
 łączenia rodzin. Uczestniczy w rozprawach sądowych w spra-
 wach imigrantów.
 W roku 1985/1986 przyczynił się do sponsorowania 98 osób.
 P. Rawicz był współzałożycielem Komitetu Narodów Ujarzmionych.
 W ramach polityki wielokulturowości J. Rawicz regularnie
 uczestniczy w spotkaniach z ministrem wielokulturowości.
 Prezes przyjmował uroczyste prymasa J. Glempa oraz premie-
 ra K. Sabbata, obecnego prezydenta Rzeczypospolitej w Biu-
 rze Kongresu.
 Przyczynił się do wysłania funduszy na cele Rady Edukacji
 Narodowej w ramach 'Podatku Służba Polsce'.

PROF. HANNA M. PAPIUS - Profesor Wydziału Neurologii i Neurochirurgii

Uniwersytetu McGill i Montrealskiego Instytutu Neuro-
logicznego. V-ce prezes Polskiego Instytutu Naukowego.

Publikacje 1985 roku:

1. Involvement of arachidonic acid metabolites in experi-
mental brain injury. Identification of lipoxxygenase pro-
ducts in brain. Clinical studies on prostacyclin infusion
in acute cerebral ischemia.

L.S. Wolfe, H.M. Pappius, R. Pokrupa and A. Hakim

In ADVANCES IN PROSTAGLANDIN, THROMBOXANE AND LEUKOTRIENE
RESEARCH, Vol 15

O. Hayaishi and S. Yamamoto /Eds/

Raven Press, pp. 585-588, 1985

2. Prolonged focal cerebral edema associated with partial
status epilepticus.

Michele Sammaritano, Frederick Andermann, Denis Melanson,
Hanna M. Pappius, Peter Camfield, Jean Aicardi and Allan
Sherwin

Epilepsia 26: 334-339, 1985

3. Current concepts of brain edema

Hanna M. Pappius

Proceedings of the Brain Edema Symposium at the XXXIV
Annual Meeting of the Neurological Society of India,
Varanasi, India. In: Brain Edema, S. Mohanty and P.K. Dey
/eds/, pp 9-18, 1985

4. Concluding remarks: Functional disturbances in injured
brain independent of cerebral edema.

Hanna M. Pappius

Proceedings of the Brain Edema Symposium at the XXXIV
Annual Meeting of the Neurological Society of India, Vara-
nasi, India. In: Brain Edema, S. Mohanty and P.K. Dey
pp 56-63, 1985.

5. The therapeutic effects of drugs in injured central
nervous system

Hanna M. Pappius

Central Nervous System Trauma 2:93-98, 1985

6. The continuing search for mechanisms underlying functional disturbances in traumatized brain.

Hanna M. Pappius

Proceedings of the Sixth International Symposium on Brain Edema, Tokyo, Japan

In: Brain Edema

Y. Inaba et al /Eds/

Springer-Verlag Berlin, Heidelberg, New York, Tokyo,
pp 286-293, 1985

Professional activities:

Invited participant

2-nd International Symposium on Progress in the Understanding of Secondary Brain Damage, Mals, Sterzing, Italy,
February 1986

Dr Pappius była co-prezesem komitetu organizacyjnego
dorocznego zjazdu American Society for Neurochemistry,
który miał miejsce w Montrealu w marcu 1986 roku.

DR ANNA PORAY-WYBRANOWSKA - Kierownik Biblioteki Polskiej w Montrealu.

Dr Poray jest czynnie zaangażowana w kontynuowaniu akcji
zbierania funduszy na najbiedniejszych ludzi świata, do
dyspozycji i decyzji Ojca Świętego, w ramach organizacji
dobroczynnej PRO JUSTITIA. Dotychczas wysłano ponad
21 000.00 dolarów.

Stara się również o prostowanie prawdy o Polsce w środkach
masowego przekazu. W nadziei polepszenia stosunków polsko-
żydowskich usiłuje uzyskać oficjalne uznanie przez
państwo Izraela, czyli przez Yad Vashem w Jerozolimie,
tych Polaków, którzy ratowali Żydów w czasie wojny. Do tej
chwili udało się jej uzyskać uznanie 21 osób.

W październiku 1985 dr Poray pojechała do Jerozolimy do
Yad Vashem gdzie prowadziła rozmowy z członkami dykcji
Komisji d/s tzw. "Sprawiedliwych Świata". Przywiozła listę,
1111 nazwisk Polaków uznanych już oficjalnie za "sprawie-
dliwych świata" /do połowy 1983 roku/.

Dr Poray zwraca się z gorącym apelem do wszystkich Polaków znających wypadki ratowania Żydów o podobne starania we własnym zakresie, względnie o podanie Jej nazwisk i adresów uratowanych Żydów lub ratujących Polaków. Kontynuuje pracę dla Uniwersytetu du Quebec polegającą na restaurowaniu papieru starych książek /od XV wieku w wzwyż/.

PROF. ALICJA POZNAŃSKA - PARIZEAU Profesor Kryminologii na Uniwersytecie Montrealskim.

Pisarka, dziennikarka, autorka wielu artykułów dotyczących problematyki polskiej.

Książka A.Parizeau "Les lilacs fleurissent à Varsovie" ciesząca się ogromnym powodzeniem została wydana w języku angielskim w Stanach Zjednoczonych przez duże wydawnictwo, New American Library w czerwcu 1985 roku.

O poczytności tej książki świadczy fakt, że ukaże się ona w wydaniu kieszonkowym w czerwcu 1986 również w tej oficynie wydawniczej.

Ostatnia powieść Alice Parizeau "Ils se sont connus a Lwów" dotycząca także tematyki polskiej ukazała się 1985 r. Tak jak poprzednie książki została gorąco przyjęta przez czytelników.

Alicja Parizeau jako dziennikarka ma stałą kronikę literatury quebeckiej w dzienniku "La Presse" w wydaniu poniedziałkowym.

Alicja Poznańska-Parizeau odbyła szereg spotkań z czytelnikami, studentami i uczniami na Uniwersytetach kanadyjskich, amerykańskich i w bibliotekach publicznych.

PROF. ANDRZEJ RUSZKOWSKI - Profesor emeritus Wydziału Komunikacji Społecznej na Uniwersytecie św. Pawła w Ottawie, wiceprezes P.I.N.-u. Prof. Andrzej Ruszkowski spędził 2-gi semestr roku akademickiego 1985/86 na Gregoriańskim Uniwersytecie w Rzymie, zaproszony ponownie przez Interdyscyplinarny Ośrodek Studiów Komunikacji Społecznej jako wykładowca dwóch przedmiotów: "Główne nurty badań nad środkami komunikacji masowej" oraz "Instytucje katolickie działające na terenie środków masowego przekazu". Prof. Ruszkowski napisał rozdział na temat komunikacji społecznej w zbiorowej książce, wydanej przez Diecezję Sherbrooke z okazji 20-lecia Soboru Watykańskiego II i opracowuje tenże temat dla 3-tomowego bilansu 25-lecia Soboru przygotowywanego przez Uniwersytet Gregoriański w Rzymie.

TERESA ROMER - Tłumacz z języka francuskiego i angielskiego. Sekretarz Generalny Association des Proprietaires de Maisons Anciennes de Québec.

Z ramienia Grupy Działania na Rzecz "Solidarności" w Montrealu T. Romer w kwietniu bieżącego roku uczestniczyła w zebraniu grup pomagających "Solidarności" w Kraju. Obecnie grupy te rozrzucone po całym świecie starają się nawiązać ściślejszą łączność między sobą.

T. Romer regularnie pisze o przyrodzie do szeregu periodyków quebeckich, daje również odczyty z dziedziny przyrody.

Założyła Towarzystwo Ekologii w regionie des Montagnes.

JERZY SKRODZKI - Ekonomista, działacz społeczny, autor wielu artykułów dotyczących spraw polskich, ukazujących się w prasie kanadyjskiej i polonijnej.

Dzięki swoim osobistym kontaktom w Kanadzie i Europie, p. Jerzy Skrodzki służy informacjami i radami, a także doraźną pomocą, nowoprzybyłym emigrantom.

Współpracuje z Kongresem KPK Québec oraz z Oddziałem Rady Narodowej Rządu Polskiego na Uchodźstwie.

J. Skrodzki kontynuuje akcję wysyłania paczek do Polski, które są przeznaczone dla byłych żołnierzy AK i ich rodzin oraz dla osób potrzebujących pomocy. Dotychczas J. Skrodzki wysłał 771 paczek.

WANDA STACHIEWICZ - Kustosz i założyciel Biblioteki Polskiej w Montrealu.

P. W. Stachiewicz kontynuuje projekt "Analytics" - analizy czasopism, w opracowaniu jest obecnie około kilkuset nowych abstraktów.

P. Wanda Stachiewicz w czasie pobytu w Kalifornii odnowiła kontakty w Instytucie Hoover'a w Stanford i spotkała się z naukowcami z polskiej diaspory. Wymiana z tym Instytutem jest niezwykle cenna dla Biblioteki.

P. Wanda Stachiewicz w sposób stały utrzymuje łączność z Polskimi Ośrodkami Kulturalnymi na Zachodzie, dzięki Jej kontaktom otrzymujemy szereg egzemplarzy okazowych od wydawnictw emigracyjnych.

PROF. JERZY WOJCIECHOWSKI - Profesor filozofii na Uniwersytecie Ottawskim.

Vice-prés.: Société internationale pour la recherche sur les maladies de civilisation et de l'environnement /Belgia/; Systems Research Foundation /USA/; Membre, bureau des gouverneurs: International Institute for Advanced Studies in Systems Research and Cybernetics.

Członek Rady Instytutu Polskiej Kultury Chrześcijańskiej w Rzymie.

Przewodniczący Komitetu Planowania Studium do Spraw Polskich.

Publikacje w roku 1985/1986:

"Life, Knowledge and Consciousness", in "The Living State - II", R.K. Mishra, ed., World Scientific Publishing, Singapore, 1985, p. 683-694.

"Knowledge and Existential System of Man". in "System Inquiring", Proceedings of the Society for General Systems Research, Bela H. Banathy, ed., Intersystems Publications, Seaside, CA, 1985, p. 273-274.

"Being and the Verb. The Existential Role of Knowledge", dans un livre édité par Jean E. Charon, Paragon House Publishers, N.Y., 1986.

"Externalization of Knowledge and the Humanization of Man" dans l'édition anglaise de "Imaginaire et Réalité", Jean E. Charon, ed., Paragon House Publishers, N.Y. 1986.

"Social Psychiatry in the Man-Made World" dans "American Journal of Social Psychiatry", 1986.

"Food Production as an Intellectual Problem" in "Man - Environment Relations", 1986.

Planowane odczyty na rok 1986:

"Knowledge and the Existential System of Man" - International Conference, Society for General Systems Research, May 27-31, Los Angeles, CA.

"Has Mankind a Future?" - World Environment Day Congress - National Veld Trust, czerwiec 6-8, Pretoria.

MARIA F. ZIELIŃSKA - Dyrektor biblioteki Multilingual Biblioservice przy Bibliotece Narodowej w Ottawie.
 Członek Zarządu Stowarzyszenia Inżynierów Polskich w Kanadzie, Oddział Ottawa i redaktor biuletynu.
 Członek Komitetu Pomocy Bibliotekom Uniwersyteckim przy Canadian Organization for Development through Education /CODE/- do grudnia 1985 roku.
 I-szy vice-prezes American Library Association - Ethnic Information Exchange Round Table.
 Przewodnicząca Komitetu Organizacyjnego Seminarium: "Automated Systems for Acces to Multilingual andMulti-script Library Materials", które będzie miało miejsce w sierpniu 1986 roku w Tokyo.
 Odczyty i publikacje 1985 - 1986.
 "Acquisition of Slavic Material" - referat wygłoszony na konferencji Canadian Association of Slavists, Montreal, May 1985
 Odczyt na Uniwersytecie McGill - "Organization of Library Services in Heritage Languages".
 "Library Services to Ethnic Minorities" - odczyt dla studentów Wydziału Bibliotekarskiego University of Western Ontario, czerwiec 1985.
 "Libraries and Ethnic Groups in Canadian Cities" - referat wygłoszony na konferencji Canadian Ethnic Studies Association, Montreal, październik 1985.
 "Library Services to Canadian Ethno-cultural Communities" - referat wygłoszony na seminarium o wielokulturowosci i bibliotekach publicznych, Uniwersytet Totonto, listopad 1986
 "The National Library serves Canadian Ethnic Groups" - referat wygłoszony na zebraniu Canadian Ethnocultural Council, Ottawa, luty 1986.
 "MBS and the Organization of Library Services in Heritage Languages" - wykład dla studentów Wydziału Biblitekarskiego McGill, marzec 1986.
 M. Zielińska uczestniczyła również w następujących kongresach:
 International Federation of Library Association Annual Conference Munich, August 1984 and Chicago, August 1985.

DR HANNA ZDANOWICZ - Psycholog, dr nauk humanistycznych ze specjalnością w psychologii i kryminologii.

Autorka książek dotyczących przestępczości nieletnich i prognoz kryminologicznych.

Pracuje jako kliniczny psycholog i koordynator Departamentu Psychologii w St. Mary's General Hospital w Timmins, Ontario.

W Kanadzie jest członkiem "The Ontario Psychological Association", "The Canadian Group Psychotherapy Association", i "The American Group Psychotherapy Association".

Jej obecne zainteresowania naukowe dotyczą psychologii Kultury Ojibwe i Cree Indian w Północnym Ontario.

JÓZEF LITYŃSKI

KRAJ I EMIGRACJA - WSPÓLNY KIERUNEK DZIAŁANIA

"Divide et impera" jest naczelną dewizą wszystkich imperializmów, a chyba z największym mistrzostwem jest ona stosowana przez imperializm sowiecki.

I choć większość Polaków zdaje sobie sprawę, jak groźne dla naszej przyszłości narodowej są podziały na wzajemnie zwalczające się grupy /nie myślę tu oczywiście o różnicach poglądów, bo te są normalne i konieczne/, propagandzie komunistycznej udaje się w pewnym stopniu rozdmuchiwanie wzajemnych animozji między Polakami należącymi do różnych warstw społecznych czy też między Krajem a emigracją. Słyszy się czasem zdanie wypowiediane przez "krajowców" pod adresem emigracji: "miejsce Polaków jest nad Wisłą". Sugeruje to, że Polacy mieszkający nad innymi rzekami świata nie są już Polakami lub co najmniej są oni straceni dla sprawy polskiej. Z punktu widzenia polskiej racji stanu takie stawianie sprawy jest nie tylko bezsensowne, ale wręcz szkodliwe. Na początku wojny, kiedy Polska znalazła się pod okupacją niemiecko-sowiecką, też dyskutowano sztucznie stworzony problem: czy lepiej jest walczyć w podziemiu, czy też przeдрzeć się na Zachód i dołączyć do odbudowujących się tam Polskich Sił Zbrojnych. Zarówno wtedy, jak i teraz można i trzeba walczyć o Polskę i w Kraju i poza jego granicami. To, że Polska jest krajem najmniej zsowietyzowanym ze wszystkich krajów podbitych przez Rosję, zawdzięczamy nie tylko naszym tradycjom oporu przeciw okupacji, ale również istnieniu silnej i patriotycznie nastawionej emigracji. Mówi o tym N. Davies w wywiadzie udzielonym p. A. Lubicz-Łubie.

Wspólny cel, do którego dążą zarówno Polacy w Kraju jak i na emigracji, nie wyklucza podziału ról. Wręcz przeciwnie, taki podział ról jest rzeczą naturalną dającą bardziej efektywne działanie. Żeby te role omówić, zacznijmy od sprecyzowania zasadniczego celu oraz warunków jego realizacji.

Celem tym jest odbudowanie państwa polskiego w pełni suwerennego i demokratycznego.

Stwierdzenie to nie jest powtarzaniem rzeczy oczywistych, gdyż wielu Polaków łądzi się, że można na drodze negocjacji uzyskać coś pośredniego pomiędzy dzisiejszą pełną dominacją sowiecką a pełną niepodległością. Takim rozwiązaniem Rosjanie nie są po prostu zainteresowani i dlatego jest ono nierealne.

Pokazali to już nie tylko na przykładzie Polski, ale również na przykładach Węgier i Czechosłowacji. Jedyną drogą do trwałej poprawy naszego bytu narodowego jest osłabienie imperium sowieckiego i stopniowy lub nagły jego zanik. Nie znaczy to, że chcielibyśmy zniknięcia Rosji jako niepodległego i silnego państwa. Rosjanom życzymy dokładnie tego samego co i sobie: wolnego i demokratycznego kraju ojczystego. A że nie może być naprawdę wolnym naród, który uciska inne narody, więc droga do wolnej Rosji prowadzi poprzez likwidację imperium, które jest "więzieniem narodów".

Jest rzeczą oczywistą, że reżym sowiecki dobrowolnie takiej operacji nie przeprowadzi; musi go do tego skłonić zespół czynników polityczno-militarno-ekonomicznych.

Czy realizacja takiego scenariusza jest możliwa w niezbyt odległej przyszłości? Wydaje się, że jeżeli Rosji nie uda się zdominować Europy Zachodniej przed końcem bieżącego stulecia, to zanik imperializmu sowieckiego będzie tego nieuniknioną konsekwencją. Bez zasadniczych zmian systemu ekonomia sowiecka nie jest w stanie utrzymać armii, która miałaby przewagę nad przeciwnikiem na dwóch podstawowych teatrach operacyjnych: europejskim i daleko-wschodnim.

Według "The Military Balance" /The International Institute for Strategic Studies, London 1984/ już dzisiaj połowa sił sowieckich jest stacjonowana w azjatyckiej części ZSRR i praktycznie rzecz biorąc, nie może być użyta na europejskim teatrze działań. Podobnie, wojska stacjonujące w Europie Środkowej i Wschodniej nie mogą być użyte w pierwszej fazie ewentualnego konfliktu na Dalekim Wschodzie.

Chiny, wobec szybko postępujących reform, staną się wielką potęgą ekonomiczną i wojskową jeszcze przed końcem tego stulecia, a potencjał ekonomiczny samej tylko Japonii jest już dziś prawie równy sowieckiemu.

Już nawet dzisiaj konflikt zbrojny sowiecko-zachodni może spowodować interwencję chińską, a nie dalej jak za 10 lat taki scenariusz byłby wręcz nieunikniony. Jeżeli więc Rosji nie uda się "sfinlandyzować" Europy w ciągu najbliższych lat, będzie musiała stopniowo wycofywać się z teatru europejskiego, zabezpieczając się od tej strony w inny sposób niż przez zbrojną dominację.

Wtedy właśnie Rosjanie będą zainteresowani w tworzeniu niepodległych i zaprzyjaźnionych państw na terenach dzisiejszego imperium. Nie będzie to oczywiście zadanie łatwe, ale będzie ono możliwe do wykonania, jeżeli przedtem imperialiści sowieccy nie dokonają nowych zbrodni potęgujących nienawiść do Rosji wśród narodów ujarzmionych.

Rosja, która pozbyłaby się w sposób możliwie bezkonfliktowy swojego coraz mniej użytecznego imperium i przeprowadziłaby zasadnicze reformy ekonomiczne, byłaby państwem potężnym i mającym olbrzymie perspektywy rozwojowe.

Odgródzona podwójnym kordonem państw niepodległych /dzisiejsze kraje satellickie, kraje bałtyckie, Ukraina i Białoruś/ od Niemiec, miałaby w pełni bezpieczną granicę zachodnią, a zawierając sojusze z USA i Europą Zachodnią, mogłaby się nie obawiać agresji ze Wschodu.

Jeśli natomiast imperium sowieckie rozpadnie się w sposób nagły na skutek wspólnego działania czynników wewnętrznych i zewnętrznych, może to mieć katastrofalne następstwa dla Rosji.

Niezależnie od tego, który z wielkich scenariuszy zrealizuje Historia, my Polacy mamy tylko jedną drogę dającą nam perspektywę wyjścia z dzisiejszej tragicznej sytuacji - jest nią działanie w kierunku przyspieszenia końca imperium sowieckiego. Oczywiście byłoby dla nas najlepiej, gdyby ten koniec nastąpił bez ostrych starć, ale przy tego rodzaju epokowych przemianach historycznych ryzyko wybuchu jest zawsze znaczne.

Nasza działalność musi być nastawiona na długi okres, a podział ról między Kraj i emigrację jest dość wyraźny.

Chodzi przede wszystkim o to, żeby naród polski doczekał niepodległości ponosząc możliwie najmniejsze straty biologiczne, jednocześnie nie dając się zdeprawować przez sowietyzację.

W tym względzie olbrzymią rolę odgrywają Kościół oraz struktury podziemne. Kościół spełniając funkcję bufora pomiędzy reżymem i społeczeństwem chroni Polaków przed zbyt ostrymi represjami i jednocześnie pozwala na rozwój niezależnej kultury. Jedność Kościoła z narodem wspierana olbrzymim autorytetem Jana Pawła II stanowi zaporę uniemożliwiającą Moskwie zniszczenie naszej tożsamości narodowej. Struktury podziemne pozwalają na wspaniałe funkcjonowanie niezależnej prasy i wydawnictw, co łącznie z działalnością radia zagranicznego uniemożliwia skuteczne okłamywanie społeczeństwa oraz "pranie mózgów" według wzorów sowieckich. Poza tym istnienie podziemnej "Solidarności" i innych organizacji opozycyjnych stanowi dla Moskwy ostrzeżenie, że nie można posuwać się zbyt daleko w kierunku pogarszania warunków egzystencji w Polsce, gdyż biologiczne zagrożenie narodu może spowodować gwałtowny odruch samoobrony, którego skutki nie dadzą się przewidzieć.

Główna rola emigracji polega na materialnej i moralnej pomocy dla Kraju oraz na działalności politycznej zmierzającej do wywarcia wpływu na opinię

publiczną i rządy państw zachodnich w kierunku coraz pełniejszego uznania naszych dążeń do całkowitej niepodległości.

W działalności politycznej chodzi przede wszystkim o to, żeby wykazać, że dążenia nie tylko nie są sprzeczne z interesami Zachodu, ale wręcz przeciwnie, są jednym z ważnych atutów w rozgrywce z Rosją Sowiecką.

Trzeba powiedzieć, iż na tym polu mamy ostatnio do zanotowania ważne wydarzenia jak n.p. interpelacja w sprawie Jałty w Kongresie Amerykańskim, pośmiertna dekoracja wysokim odznaczeniem amerykańskim trzech dowódców Armii Krajowej /Grot-Roweckiego, Bora-Komorowskiego i Niedźwiadka-Okulickiego/ połączone z bardzo pozytywnym oświadczeniem prez. Reagana w sprawie Polski, czy w końcu przyjęcie J. Milewskiego przez prez. Reagana.

Emigracja ma bardzo wiele do zrobienia w dziedzinie współpracy kulturalnej i naukowej z Krajem. Trzeba pomagać w wyjazdach zagranicznych prawdziwym przedstawicielom nauki i kultury polskiej, trzeba organizować fundacje stypendialne dla młodych Polaków niepopieranych przez reżym, trzeba udostępniać nasze trybuny ludziom, którzy chcą mówić w sposób niezakłamy o problemach Polski dzisiejszej.

I w tej właśnie dziedzinie szczególnie ważna rola przypada w udziale emigracyjnym instytucjom kulturalno-naukowym.

ANNA LUBICZ-ŁUBA

"ABY ŚWIAT NIE BYŁ OBOJĘTNY"

/Spotkanie z profesorem Normanem Daviesem,
"Głos Polski" nr 16 z dnia 22-28 kwietnia 1986,
fragmenty wywiadu autoryzowanego/.

Anna Lubicz-Łuba: Panie Profesorze, pomimo że Polska ma kluczowe położenie i znaczenie w Europie, to jednak świat Zachodu potrafi przez lata jakby o niej zapominać. Istnieje rodzaj mody na Polskę. "Polskę się nosi". Podobno na jednym z Pańskich wykładów dotyczących Polski, młody, kilkunastoletni Murzyn zapytał Pana "Dlaczego świat był obojętny wobec losów Polski", a Pan "aby świat nie był obojętny" napisał wielką syntezę dziejów Polski - książkę "God's Playground", gdzie pokazał Pan tysiącletnią historię naszego kraju. Jak to się stało, że cudzoziemiec jest tak znakomicie zdomowiony w historii Polski, że tak świetnie przewentylował i pokazał Pan nasze mity i sentymenty, równocześnie chłodno i z dystansem, chociaż nie bez sympatii, ukazując nasz naród. Brytyjski krytyk powiedział o tej książce, że to nie libretto, to cała opera.

Norman Davies: Tak, obojętność świata wobec Polski jest dla mnie bardzo przykra i uderzająca. I to, że ten mały chłopiec, który nie miał nic wspólnego z Polską, to zrozumiał, to był dla mnie bardzo pyszny moment, który do dziś dnia pamiętam. Ale jeszcze lepiej trzeba zrozumieć kontekst, a mianowicie, że jego koledzy tego niestety, nie zrozumieli i powiedzieli mu: Ty nic nie rozumiesz itd. On wówczas stanowczo powiedział, że to bardzo smutne, że ten kraj, szczególnie mówić o losie "Solidarności", nie może być dla nas obojętny. Musiałem go więc pochwalić przed kolegami: Chłopczyku, ty rozumiesz, a tamci mniej. Oczywiście są na świecie interesy, dla których Polska jest bardzo niewygodna./A.L.Ł.
Roosvelt mówił, że Polska jest migreną świata/. Tak, ja cytuję dużo takich określeń. Briand, premier francuski powiedział, że Polska jest reumatyzmem Europy... Trzeba pamiętać, że Polska sprawia kłopot w interesach Zachodu ze Wschodem. Przywódcy zachodni chcą pertraktować z Rosją gładko bez ubocznych kłopotliwych dla nich spraw. Dlatego już na tym poziomie interesy Polski są lekceważone

i czasem wygodniej byłoby dla wielu polityków, gdyby Polska w ogóle nie istniała. Ja zaś sympatyzuję z tzw. underdog, który jest źle traktowany nie tylko przez sąsiadów, ale też przez swoją stronę świata.

A. L. Ł. - Co Pana zdaniem w historii Polski zasługuje na specjalny szacunek, zainteresowanie, naśladowanie, mam na myśli Zachód. Pamiętam jak w Rzymie na wykładach Uniwersytetu Polonii Świata, które Pan prowadził przez dwa lata z historii Polski, był Pan sympatykiem i obrońcą koncepcji Polski Jagiellońskiej w przeciwieństwie do Polski Piastowskiej. Mówił Pan, że była ona twórczynią polskiej demokracji. Czy myśli Pan, że to są może te czynniki, które mogą nie tyle epatować, ile podobać się, być oryginalnymi. Jakie elementy widziałby Pan jako bardziej znaczące?

Norman Davies - Oczywiście nie chciałbym sugerować jakimi tematami inni powinni się zajmować, to ich sprawa, każdy z nas ma pewne ulubione tematy. Dla mnie oczywiście wielonarodowość Polski jest bardzo ważna, nie jako odzwierciedlenie obecnej sytuacji, bo czy dobrze, czy źle, ta wielonarodowość się skończyła w czasie II wojny światowej przez morderstwa popełniane przez Niemców i przez deportacje sowieckie. Ta wielonarodowość jest przeszłością, ale trzeba o niej pamiętać i pisać, aby świat nie zapomniał bogatej przeszłości Polski.

A. L. Ł. - Ale wracając do sprawy polskiej demokracji, mówił Pan, że polska ustawa "Neminem captivabimus nisi jure victum" wyprzedziła brytyjską "Habeas corpus".

Norman Davies - Ja tak bardzo nie forsuję historii polskiej demokracji. Konkurs przeciwieństwa w tych sprawach nie jest najważniejszy. Razi mnie, że historycy zachodni piszą o kulturze europejskiej jakby bez Polski, jakby Polska nie miała do niej wkładu. Pisząc o historii demokracji bez demokracji szlacheckiej. Na Zachodzie w każdej księgarni można kupić, czy też przeczytać w każdej bibliotece zachodniej, książki o romantyzmie europejskim, w których nie ma miejsca dla polskiego romantyzmu. Poezja romantyczna Mickiewicza, Słowackiego, czy dramaty Krasińskiego prawie nie istnieją. Przez ten fakt konwencjonalny obraz romantyzmu europejskiego jest fałszywy. To samo można powiedzieć o wielu innych tematach m.in. np. o renesansie. W książkach o renesansie północnej Europy mówi

się o Francji, Anglii, Niderlandach, o Niemczech, ale żeby był renesans w Polsce, prawie nikt o tym nie wie. Analogicznie wygląda sprawa reformacji czy oświecenia.

A. L. Ł. - Dlaczego tak się dzieje?

Norman Davies - Są to, krótko mówiąc, sprawy ignorancji, ale ignorancji pochodzącej z walki interesów, gdzie interesy Polski przez 150 lat były tak strasznie słabe. Rozbiory polskie pod koniec XVIII w. nie tylko zniszczyły państwo, ale polskie interesy polityczne w świecie. Zostało niemalże zniszczone prawo Polski do własnej historii, dopiero później, jak powstała niepodległa Polska, to prawo historii w pewnej mierze powróciło.

A. L. Ł. - SŁOWO - Pan chyba też o tym pisał, w czasach rozbiorów znaczyło więcej, znaczyło CZYN, tak jak obecnie jest BRONIA w literaturze podziemnej. Mówiąc o utracie interesów polskich i próbie wymazania Polski z mapy Europy, chciałabym, aby Pan powiedział co, Pana zdaniem, stanowi naszą historyczną siłę. Co w historii Polski zasługuje na podkreślenie. Nasuwa mi się analogia do referatu Z. Najdera, wygłoszonego na Kongresie Kultury Polskiej w Londynie, na temat "Co kultura polska może dać dzisiaj światu", kiedy Najder próbował scharakteryzować ważne składniki naszej kultury narodowej jak polski romantyzm, tak odmienny od innych narodów, a przede wszystkim nasze przywiązanie do tradycji narodowych.

Norman Davies - Moim zdaniem, kluczową sprawą w historii Polski jest obrona kultury narodowej w najszerszym znaczeniu. Polska jest przykładem kraju, który broni się przed presją interesów obcych - politycznych i przede wszystkim kulturalnych od początku XVIII w. Uważam, że Polska pod względem kulturalnym nadal wygląda świetnie. Wiemy, że sytuacja polityczna w Polsce jest beznadziejna, gospodarka jest opłakana, warunki życia codziennego są bardzo przykre, a kultura i ten duch polski jest wspaniały. Mam wrażenie, że nie tylko Europejczyk, ale każdy człowiek na Zachodzie powinien ocenić, co znaczy obronić wartości własnej kultury. Oczywiście Polska jest przygnieciona komunizmem, ale jeszcze bardzo dobrze się broni, w odróżnieniu do innych krajów.

A. L. L. - Oczywiście, szczególnie w ostatnich latach poprzez "Solidarność" i podziemie.

Norman Davies - Myślę, że Zachód jest bardziej zmaterializowany, dużo jest bardzo powierzchownej nauki politycznej i strategii, a za mało docenia się walkę o kulturę i cywilizację, a przecież ona jest najważniejsza.

A. L. Ł. - O ile Pana książka "God's Playground" - wielka historia Polski, była jakby wypełnieniem luki w piśmiennictwie anglojęzycznym, dotyczącym dziejów Polski, ponieważ dotąd nie było tak poważnego dzieła, to Pana książka "Heart of Europe" jest poniekąd włączeniem się do dyskusji na temat kryzysu lat 80-tych. Oczywiście traktuje Pan o współczesności, sięgając do korzeni i drąży Pan wiek XVIII i XIX, pokazując powtarzalność zjawisk i tam Pan szuka klucza do współczesności. A ostatni rozdział książki noszący tytuł "Poza historią" jest próbą spojrzenia w przyszłość. Znakomita jest Pańska analiza dotycząca sytuacji Rosji, tego "kolosa na glinianych nogach", który traci odporność, jak Pan o niej mówi. Przedstawia Pan kilka opcji, jak Rosja mogłaby się zachować w obecnej sytuacji. Uważa Pan m.in., że pozostawienie Jaruzelskiemu wolnej ręki i przedłużanie tego stanu w nieskończoność, grozi negatywną reakcją ludności polskiej co zmusiłoby Rosję do bardzo ostrych kroków.

Norman Davies - Tak, ja jestem historykiem, a nie wróżbitą. Nie wiem, czy coś sensownego o przyszłości Polski mogę powiedzieć, ale wydaje mi się, że pewne przewidywania są nierealne i łatwo je można skreślić, z przyszłego programu. Myślę np. o programie neostalinizmu, czyli zamordyzmu, jak mówicie. Moim zdaniem jest nierealny w Polsce, ponieważ wstrząsnąłby systemem i wówczas kłopoty w jakich Rosja by się znalazła, byłyby o wiele większe, niż są obecnie. Wydaje mi się, że gen. Jaruzelski to bardzo dobrze rozumie i on, podejrzewam nawet, patrzy na obecny impas, jako jedyne możliwe wyjście, że ten impas będzie się przedłużać, że Polska nie pójdzie ani w kierunku wzmocnienia komunizmu, ani w kierunku "Solidarności", czy reform solidarnościowych.

A. L. Ł. - A co Pan myśli o ewentualnej kadaryzacji?

Norman Davies - Znowu moim zdaniem, kadaryzacja jest niemożliwa w Polsce. Kadaryzacja łączyła dwie sprawy. Z jednej strony, na początku bardzo ostry krwawy terror polityczny, po czym dopiero reformy gospodarcze daleko sięgające

były możliwe. Natomiast w Polsce tego terroru nie było i chyba nie będzie. Nie-realne jest dla komunistów wprowadzenie luzu gospodarczego dopóki nie ma ustabilizowanej sytuacji politycznej.

A. L. Ł. - Kiedy mówimy o opcjach, co sądzi Pan o półfinlandyzacji czy finlandyzacji?

Norman Davies - To są moje amatorskie spekulacje na podstawie szerszych zmian w Europie, naturalnie Polska nie jest wyspą /niestety/ i wszystkie zmiany w Polsce muszą się odbyć w kontekście zmian ogólnoeuropejskich. Przede wszystkim zmian ze strony sąsiadów - Związku Radzieckiego z jednej strony i Niemców, z drugiej strony. Nie wiem, czy Moskwa będzie kiedyś w przyszłości gotowa wprowadzić jakieś ryzykowne zmiany, bo nie leży to w jej naturze. Moim zdaniem, Rosja ma już za dużo własnych problemów na Zachodzie i na Wschodzie, a przede wszystkim problemów wewnętrznych. Związek Radziecki nie będzie w stanie na dłuższą metę uporać się ze wszystkimi obowiązkami wobec bloku komunistycznego. Można sobie wyobrazić sytuację, gdzie Rosjanie dobrowolnie by się wycofali z Polski i z Europy Wschodniej, pod warunkiem, że kwestia niemiecka będzie rozwiązana i ta groza z Zachodu dla Rosji przestanie istnieć. Rosja ma też oczywiście inne problemy, jak Iran itd. Muszę przyznać, że cały rok spędzony w Japonii uświadomił mi ogrom problemów światowych Rosjan jak np. sprawa polska połączona jest ze sprawą chińską czy japońską. To była dla mnie nauka, że Chińczycy zaprosili mnie do Pekinu, abym wykładał historię Polski.

A. L. Ł. - Czy ma Pan więc jakąś wizję, znowu Pan powie, że nie jest Pan wróżbitą, tylko historykiem, w jakim kierunku może pojsć polskie podziemie i czy możliwa jest dalsza ekspansja ruchu "Solidarności". Na Zachodzie mówi się już jakby o delegalizacji tego ruchu, stara się o niej zapomnieć.

Norman Davies - Nie wiem. Moim zdaniem "Solidarność" w swej pierwotnej postaci już nie powróci. Natomiast ideały, program "Solidarności" jeszcze żyją i moralne zwycięstwo jest oczywiste. Z chwilą kiedy powstanie nowa organizacja "Solidarności", a na pewno powstanie, musi ona przybrać inną formę i inne metody, trudno mi powiedzieć jakie, ale wierzę w powstanie nowej "Solidarności" pod taką czy inną nazwą.

A. L. Ł. - Mówiąc o Kościele, powiedział Pan, że pełni on rolę społecznego parasola.

Norman Davies - Wydaje mi się, że rola Kościoła jest znacznie szersza, niż my ją sobie wyobrażamy. Rola Kościoła nie ogranicza się tylko do religii. Społeczeństwo podporządkowane systemowi totalitarnemu, szuka wszystkich możliwych sposobów i terenów, gdzie mogłoby swobodnie działać. W Polsce ludzie przede wszystkim mogą swobodnie działać w cieniu Kościoła. Bardzo często ludzie, którzy nie mają motywacji religijnej, ludzie kultury, artyści, a nawet ci politycznie zaangażowani, mogą dyskutować, tworzyć, działać pod egidą Kościoła. To jest oczywiście ogromnie ważne. Dopóki ten tzw. społeczny parasol istnieje i władze komunistyczne nie mogą mieć poważniejszego wpływu na kształtowanie opinii publicznej.

A. L. Ł. - ...Czy sądzi Pan, że aktywność polskiej diaspory może w wydatny sposób wpłynąć na losy kraju i w jakim kierunku powinniśmy zmierzać?

Norman Davies - Ja patrzę na te sprawy oczyma historyka. Trzeba pamiętać, że "protektorat" rosyjski nad Polską powstał już w XVIII w., w połowie XVIII wieku już działała emigracja polityczna polska w osobie b. króla S. Leszczyńskiego w Nancy i od tego czasu jest to stała tradycja emigracji polskiej.

A. L. Ł. - No i oczywiście później nasza Wielka Emigracja.

Norman Davies - Wielka Emigracja to był następny etap na tej długiej drodze. Moim zdaniem, nie można przecenić funkcji tej emigracji, która stanowi nie tylko stałą tradycję w życiu polskim, ale jest także kluczową tradycją w życiu politycznym i kulturalnym Polski. Bez tej emigracji Polska mogłaby się znaleźć w pozycji tych krajów i tych narodów, powiedzmy Bułgarów czy Czechów, czy innych, którzy tej emigracji nie mają. Przez samo istnienie tej emigracji przeciętny Polak bardzo dobrze wie, że różne propagandowe przedstawienia faktów są fałszywe. Nie można Polakowi powiedzieć, że życie robotnika w Chicago jest gorsze niż w Warszawie, bo jego kuzyn z Chicago pisze w liście, że jest inaczej. Nawet na tym poziomie jest to bardzo ważne. Ale oczywiście mam na myśli przede wszystkim rolę publikacji, twórczości emigracyjnej, teatru, poezji, czasopism polskich zagranicą, telewizji, radia, które są żywą częścią polskiego

życia i mają ogromny wpływ na społeczeństwo w Polsce. Dlatego ja ze swej strony, robię wszystko co w mojej mocy, aby zachęcić Polaków zagranicą do kontynuowania tej działalności, aby nigdy nie tracili wiary w jej słuszność.

A. L. Ł. - Mówi się, że Polacy mają pewną misję do spełnienia, "Polska Chrystusem Narodów", czy Pan, jako badacz historii nie uważa, że ma to pewne racjonalne uzasadnienie. Właśnie w swojej książce "Heart of Europe" daje Pan jakby, w moim pojęciu, na to odpowiedź mówiąc, że Polska jest symbolem, celem w zamierzeniach moralnych Europy Zachodniej.

Norman Davies - Nie będąc poetą, nie chciałbym używać metafor Mickiewicza w sensie dosłownym, ale tak, absolutnie się zgadzam, to są moje słowa, że Polska jest symbolem moralnym i więcej jeszcze, że ci ludzie z Zachodu, którzy poznają Polaków, poznają Polskę, czują ten element moralny, który dla nich jest bardzo ważny, bardzo głęboki i bardzo wzruszający. Młodzi ludzie na Zachodzie bardzo często żyją w świecie niemoralnym, materialnym, gdzie nie ma konfliktów moralnych i oni nagle spotykają kraj, którego los jest problemem głęboko moralnym i to wciąga, tak jak mnie wciągnęło i wciąga.

A. L. Ł. Pozwoli Pan, że naszą rozmowę zakończę cytatem Johna Donne'a, którym się Pan posłużył w swojej książce, a mianowicie, że "Polska nie jest grudą ziemi, ani dalekim przylądkiem, ale sercem Europy, a dzwon nad Wisłą bije nam wszystkim".

APELUJEMY O POMOC DLA BIBLIOTEKI POLSKIEJ W MONTREALU

Biblioteka Polska w Montrealu założona wraz z Polskim Instytutem Naukowym w r. 1943 przez emigrację wojenną, ma swoją siedzibę przy Uniwersytecie McGill. Jest jedyną, na kontynencie północnoamerykańskim niezależną, biblioteką, akademicką i równocześnie biblioteką publiczną, połączoną z wypożyczalnią i czytelnią.

Księgozbiór Biblioteki obejmuje ponad 33 tysiące tomów, głównie wydawnictw krajowych, emigracyjnych i obcojęzycznych oraz wielu wydawnictw ukazujących się poza cenzurą, około 400 tytułów czasopism, zbiory map, atlasów, grafiki polskiej oraz dział archiwalny.

W związku z włączeniem katalogu Biblioteki Polskiej w Montreal do głównego katalogu Biblioteki Narodowej Kanady, Biblioteka Polska znajduje się w sieci informacyjnej służącej wszystkim bibliotekom w Kanadzie.

Biblioteka Polska jest dostępna dla WSZYSTKICH: Polaków mieszkających na emigracji, Kanadyjczyków zainteresowanych sprawami polskimi, nowoprzybyłych z kraju spragnionych niezafałszowanej historii Polski i literatury wolnej od reżymowej cenzury. Służy ona bardzo wydatnie studentom i profesorom angielskich i francuskich uniwersytetów oraz pracownikom wielu placówek naukowych.

Stworzona z inicjatywy i wysiłkiem wielu osób z p. W. Stachiewicz na czele, działa wciąż dzięki ofiarnej i bezpłatnej pracy wielu osób. Biblioteka jednak potrzebuje funduszy na zakup książek zarówno z Polski jak i z zagranicy, na ich oprawę, na potrzebne materiały i sprzęt, a zwłaszcza na opłacenie fachowego personelu, bez którego działalność biblioteki jest niemożliwa.

Pomoc jaką otrzymujemy od instytucji kanadyjskich oraz od organizacji polonijnych, niestety nie jest wystarczająca do funkcjonowania naszej placówki /deficyt za rok 1985 wynosi 10 000 dol./.

Dlatego apelujemy do każdej polskiej RODZINY, do każdej polskiej ORGANIZACJI, czy INSTYTUCJI, aby wszyscy wzięli sobie do serca obowiązek utrzymania biblioteki i dobrowolnie opodatkowali się roczną składką na ten cel. Gdyby każda polska rodzina przeznaczyła tylko 10 dolarów rocznie na Bibliotekę Polską, to przyszłość Biblioteki byłaby zapewniona. Brońmy we własnym interesie ciągłości naszego dziedzictwa narodowego, naszych tradycji, naszej własności - BIBLIOTEKI POLSKIEJ W MONTREALU.

Nie pozwólmy, aby cenny, nie istniejący już na rynku księgozbiór, dorobek 43 lat nadzwyczajnych wysiłków grupy oddanych dla sprawy ludzi, został dla społeczeństwa stracony.

RODACY - APELUJEMY DO WAS - STWÓRZMY WŁASNYMI SIŁAMI STAŁE PODSTAWY TRWANIA BIBLIOTEKI POLSKIEJ, tak aby służyła ona nie tylko obecnemu, ale przyszłym pokoleniom, jako widoczny wkład naszej emigracji, podobnie jak Biblioteka Polska w Paryżu po 1831 roku.

Pamiętajmy, że mamy zapewnić byt instytucji, której znaczenie przekracza granice Montrealu, jest ona jedną z najważniejszych placówek kulturalnych Polonii Kanadyjskiej.

Wdzięczni będziemy za każdy DAR na Bibliotekę Polską, jako wyraz troski i aktywnego poparcia wspólnej sprawy. Prosimy również o pamięć przy sporządzaniu ZAPISÓW TESTAMENTOWYCH.

Składki i dary na Bibliotekę Polską są zwalniane od podatku dochodowego. Prosimy je kierować na adres:

The Polish Library, 3479 Peel Street, Montreal, Qué H3A 1W7,
tel. /514/ 392 5958.

Zarząd Polskiego Instytutu Naukowego
i Biblioteki Polskiej

Kopie listów Polskiego Instytutu Naukowego w sprawie prześladowania polskiego środowiska akademickiego. Listy zostały wysłane dnia 7 lutego 1986 r. do kilkudziesięciu uniwersytetów kanadyjskich anglo- i franco-języcznych.

The Polish Institute of Arts and Sciences in Canada, was founded in 1942 to defend the Polish culture threatened at the time by foreign invaders. Many of its members are Canadian academics mostly of Polish descent. The undersigned members of the Board of Directors of the Polish Institute wish to draw your attention to the worsening situation of higher learning in Poland as a result of a new law on higher education which was passed on July 25, 1985.

The new law has eliminated the meager gains of democratization of university life made during the Solidarity period. According to this law the government has the right to veto appointments to academic administrative positions, may dismiss or suspend university teachers whose views it judges detrimental to the interests of the Polish Peoples' Republic and can close down facilities and institutions of higher learning. Student self-government is virtually disbanded. The new law also imposes severe restrictions on academic contacts with the free world, authorizing only those exchanges which are deemed to benefit the "socialist" cause. Consequently, those academics who are in opposition to the regime may have difficulties in the future in maintaining contacts with colleagues in the outside world and in obtaining permission for travel to western countries.

The practical consequences of the new law became evident at the end of November 1985 when the government dismissed from their administrative positions seventy presidents (rectors), deans and vice-deans at major universities. Institutions in Warsaw, Gdansk, Poznan and Wroclaw have been specially affected. The popular President of the Warsaw Polytechnic, Professor W. Findeisen, was dismissed apparently for not encouraging the students to take part in parliamentary elections which were boycotted by "Solidarity". In Gdansk, Professor K. Taylor, Principal of the University, as well as Professor M. Kwapisz, the dean of mathematics, and a vice-dean were removed from office after attending a funeral of a student who died following police interrogation. In Poznan the Rector, Professor F. Kaczmarek, four vice-rectors and seven of eight deans were dismissed at the University and the Principal, Professor T. Puchalka, at the Polytechnic. In Wroclaw six deans were removed from office.

Polish Universities have centuries of history and traditions of academic freedom which have inspired recognition and respect of institutions of higher learning the world over. They have withstood attacks by successive foreign occupants. The current brutal suppression of these freedoms by the Communist regime should not go unchallenged. This regime is sensitive to outside pressures, particularly now when it is desperately trying to obtain financial help from the West. It is therefore imperative that Canadian academics and academic institutions become fully aware of the intolerable situation in which the Polish university community now finds itself and come to the aid of their Polish colleagues by expressing most forcefully to Polish authorities whenever possible their condemnation of the repressive measures. The academic freedom in Poland or anywhere else, is a matter of moral principle and must be defended.

In this context we urge Canadian University authorities to take every opportunity to express disapproval of the events in Poland and to show support for the Polish University community by encouraging exchanges with Polish academics, and selecting visitors from Poland with the view of supporting genuinely valuable intellectuals from among those who are persecuted for their independent stance. These individuals may not be able to maintain their outside contacts without help and even pressure from institutions in the free world.

We believe furthermore, that the current conditions in Polish Universities should be publicized widely to sensitize public opinion to infractions of academic and human rights and we would welcome your assistance in this whenever the occasion arises.

L'Institut polonais des arts et des sciences au Canada, fondé en 1942 pour sauvegarder la culture polonaise menacée à cette époque par des envahisseurs étrangers, regroupe un nombre d'académiciens canadiens, surtout d'origine polonaise. Les soussignés, membres de l'Exécutif de cet Institut, désirent attirer votre attention sur la situation de plus en plus précaire de l'éducation supérieure en Pologne, résultat d'une loi passée le 25 juillet 1985.

Cette nouvelle loi a éliminé les modestes gains de démocratisation des universités obtenus lors de la période de "Solidarność". Selon cette loi, le gouvernement a le droit de veto sur les nominations aux postes administratifs, il peut renvoyer ou suspendre des professeurs d'université dont les opinions sont considérées par les autorités comme étant nuisibles aux intérêts de la République populaire polonaise et peut même fermer ces institutions. L'autogestion estudiantine est pratiquement abolie. De cette manière, ceux parmi les académiciens qui s'opposent au régime pourraient avoir à l'avenir de grandes difficultés à maintenir des contacts académiques avec leurs collègues du monde extérieur et à obtenir un permis de voyage aux pays de l'ouest.

Les conséquences pratiques de la nouvelle loi se sont fait sentir à la fin de novembre 1985, lorsque le gouvernement a destitué de leurs postes administratifs soixante-dix recteurs, doyens et vice-doyens des principales universités de Varsovie, Gdańsk, Poznań et Wrocław, villes particulièrement touchées. Le populaire recteur de polytechnique de Varsovie, le professeur W. Findeisen a été démis de ses fonctions, apparemment pour ne pas avoir encouragé les étudiants à voter lors des élections parlementaires boycottées par "Solidarność". A Gdańsk, le professeur K. Taylor, recteur de l'université, ainsi que le professeur M. Kwapisz, doyen de la Faculté des mathématiques et un vice-doyen ont été privés de leurs postes pour avoir assisté aux funérailles d'un étudiant décédé suite à un interrogatoire de la police. A Poznań, le recteur de l'université, professeur F. Kaczmarek, quatre vice-recteurs et sept des huit doyens furent congédiés et le recteur de l'Ecole polytechnique le professeur T. Puchalka, le furent également. A Wrocław six doyens ont été privés de leurs postes.

Les universités polonaises ont une histoire et une tradition longues de quelques siècles de liberté académique et ont gagné le respect des institutions d'éducation supérieure dans le monde entier. Elles ont résisté aux attaques des successifs gouvernements étrangers. La suppression brutale actuelle de ces libertés par le régime communiste ne devrait pas passer sous silence. Ce régime est sensible aux pressions extérieures, spécialement actuellement alors qu'il cherche désespérément à obtenir de l'aide financière de l'ouest. Il est donc extrêmement important que les académiciens et les institutions académiques du Canada deviennent pleinement conscientes de la situation intolérable dans laquelle se trouve la communauté universitaire en Pologne et viennent à la rescousse de leurs collègues, en exprimant le plus énergiquement possible auprès des autorités polonaises leurs condamnations de ces mesures répressives. La liberté académique, en Pologne ou partout ailleurs, est une question de principe et doit être défendue.

Dans ce contexte, nous encourageons les autorités canadiennes des universités à profiter de chaque occasion pour exprimer leur désapprobation à propos de ce qui se passe en Pologne et pour montrer leur appui à la communauté universitaire polonaise, en facilitant les échanges avec les académiciens polonais qui sont persécutés à cause de leur attitude indépendante, en sélectionnant les visiteurs Polonais parmi les intellectuels de valeur qui ne pourraient pas maintenir de contacts avec le monde libre sans l'aide et même sans la pression provenant de l'extérieur.

Nous croyons donc que les conditions des universités en Pologne devraient être portées à la connaissance de l'opinion publique pour la sensibiliser aux abus des droits académiques et des droits de la personne. Nous vous sommes très reconnaissants de l'assistance que vous avez bien voulu nous donner chaque fois que l'occasion s'est présentée.

McMASTER UNIVERSITY

President and Vice-Chancellor

1280 Main Street West
Hamilton, Ontario
L8S 4L8

Telephone: (416) 525-9140 Local 4340

January 30, 1986

His Excellency Andrzej Kacala, Ambassador
The Embassy of the Polish People's Republic
442 Daly Avenue
Ottawa, Ontario
K1N 6H3

Excellency:

It is with extreme disappointment that we have followed events in Poland, particularly events affecting Polish universities, over the last six months.

We have been privileged to have an exchange agreement with Warsaw University for the last five years and thereby exchanged personnel and information. During this time, we have developed friendship and respect for our colleagues in Poland and looked forward to a further growth in relations.

We are, therefore, deeply concerned to learn that at least three deans have been fired from Warsaw University; that the principle of tenure, which is the academic bedrock of our universities, has been abrogated through amendments to the Higher Education Act by the Polish Parliament; and that academic administrators throughout Poland are being dismissed. These actions can only serve to undermine the strengths of your universities as centres of learning and discourse and to weaken the bases upon which exchange agreements such as the one we have with Warsaw are founded.

We earnestly request that you convey our concern to your government and colleagues.

Yours sincerely,

Alvin A. Lee

AAL:pdk

cc. Proroktor, Uniwersytet Warszawski
The Rt. Hon. J. Clark

bcc. Dr. L. J. King
Dr. D. P. Gagan—
Canadian Polish Congress

McGill
University

David L. Johnston
Principal and Vice-Chancellor
F. Cyril James Building (514) 392-5347

March 13, 1986

The Honourable Joe Clark
Minister of External Affairs
Government of Canada
Lester B. Pearson Building
125 Sussex Drive
Ottawa, Ontario K1A 0G2

Dear Mr. Clark:

I enclose a letter dated February 7th from the Polish Institute of Arts and Sciences in Canada which contains an eloquent and moving plea. One of the recommendations in that letter that permits positive action on the part of the university community in Canada is "to show support for the Polish university community by encouraging exchanges with Polish academics." I draw this to your attention now in hope that there will be more concrete opportunities over the next few months to act upon this recommendation.

Yours sincerely,

D.L. Johnston

Encl.

Postal address: 845 Sherbrooke Street West, Montreal, PQ, Canada H3A 2T5

NAGRODA
im. JANINY ŁAWRUK ZE STARZYCKICH

НАГОРОДА
ім. ІВАННИ ЛАВРУК ЗІ СТАЖИЦЬКИХ

ZAWIADOMIENIE

O PRYZNANIU NAGRODY im. JANINY ŁAWRUK ZE STARZYCKICH

Jury Nagrody w składzie: dr Bohdan Budurowycz, profesor Wydziału Języków i Literatur Słowiańskich na Uniwersytecie Toronto; Jerzy Giedroyć, redaktor "Kultury" w Paryżu; Benedykt Heydenkorn, były redaktor "Związkowca" w Toronto; Iwan Koszeliweć, były redaktor, a obecnie członek kolegium redakcyjnego "Suczasnosti" w Monachium; dr Bohdan Ławruk, profesor Wydziału Matematyki i Statystyki na Uniwersytecie McGill w Montrealu - fundator, wybrało w tym roku dr Bohdana Osadczyka, profesora na Wolnym Uniwersytecie w Berlinie oraz znanego publicystę i pisarza katolickiego Tadeusza Żychiewicza.

Bohdan Osadczyk, intelektualista ukraiński, jest wybitnym publicystą zajmującym się w szczególności problematyką polsko - ukraińskiego zbliżenia, należy do rzeczników pełnego porozumienia i trwałego współżycia ukraińców z polakami, długoletni współpracownik "Kultury". Jego zasługi w normalizacji stosunków polsko - ukraińskich są wyjątkowe.

Tadeusz Żychiewicz, członek redakcji "Tygodnika Powszechnego" w Krakowie, dużo miejsca w swej publicystyce, przeważnie o charakterze religijnym, poświęca ostatnio Kościołowi Greckokatolickiemu i zarazem problematyce stosunków polsko - ukraińskich. Brał on udział w przygotowaniu specjalnego numeru "Znaku" poświęconemu tym zagadnieniom, a który został w całości skonfiskowany przez cenzurę. Nagroda została jemu przyznana za publikacje związane z Unią, a w szczególności za opracowanie biograficzne p.t. "Jozafat Kuncewicz", które pojawiło się w dwóch częś-

ciach w ostatnich numerach "Znaku".

Jury przyznało wybranym kandydatom dwie równorzędne nagrody w wysokości po dol. kan. 1500.-.

Nagroda im. Janiny Ławruk ze Starzyckich przeznaczona jest dla osób zasłużonych dla idei zbliżenia polsko - ukraińskiego, która przyświecała S.P. Janinie Ławruk w ciągu Jej życia. Dotychczas wynosiła ona dol. kan. 1500.-. Przewiduje się, że nagroda ta będzie przyznawana co trzy lata w miesiącu maju. Ufundował ją, dla uczczenia pamięci swej matki syn, Bohdan Ławruk pierwszego maja 1976 roku w trzecią rocznicę śmierci, na którego adres: 3425 Stanley St., apt. 405, Montreal, P.Q., H3A 1S2, Canada, można kierować ewentualną korespondencję.

Dzięki ofiarności dr Stanisława Mariana Mazewskiego z Guelph, Ont., Canada, który przyłączył się do Nagrody w 1980 roku, suma przeznaczona na tę Nagrodę została przez niego podwyższona o następne dol. kan. 1500.- i wynosi obecnie dol. kan. 3000.-.

Wręczenie nagród odbywa się poprzez Fundację Adama Mickiewicza w Toronto.

W 1976 roku Nagrodę im. Janiny Ławruk ze Starzyckich otrzymali: Władysław Łeszczyński, Józef Łobodowski oraz Juliusz Mieroszewski; w 1979 roku - prof. dr Petro Potocznyj oraz dr Ignacy Tokarczuk, biskup ordynariusz diecezji Przemyskiej, a w 1982 roku - prof. dr Roman Szporluk i redakcja Niezależnego Pisma Młodych Katolików "Spotkania".

ACTIVITIES OF THE POLISH LIBRARY DURING THE ACADEMIC YEAR 1985/86

The Polish Library located at McGill University 3479 Peel Street, during the academic year 1985/86 provided assistance to its users, among them McGill professors and students as well as students from other Montreal universities (English and French) and radio and television investigators in their research on Polish and East European topics. The greatest usefulness of the Library lies in the fact that some of its material is not available elsewhere in Canada.

In its routine work the Library served 2056 users and approximately 550 reference inquiries had been answered. The number of regular library users has increased this year by 103 new members, due to the influx of newly arrived Polish immigrants and a renewed interest in Poland among students from both English and French universities.

The Library has successfully expanded its book collection now numbering 33,000 volumes, including a specialized collection of books from all over the world dealing with the Solidarity movement and uncensored underground publications from Poland.

The Library has acquired a good part of its collection through the generous donations from publishers, due to the personal contacts of our curator, Mrs. W. Stachiewicz, and gifts from private individuals. In particular, the contributions over many years from the Institut Litteraire in Paris, through the kindness of its Director Mr. Y. Giedroyc, from Institutum Historicum Polonicum in Rome, through the graciousness of its director, Prof. dr. K. Lanckoronska and the Polish Cultural Foundation in London are gratefully acknowledged.

Over the years, the Library, of course, also purchased books and periodicals for over \$2000 per annum.

In the preceding year 1094 books have been catalogued. The ANALYTICS PROJECT consisting of abstracting articles on Polish subjects was continued with hundreds of new abstracts from not indexed periodicals being completed. Work was also carried out to prepare for exhibition certain items from the Library's art collection.

The Library, as each year, took part in the standing conference of Polish Museums and Libraries in the West. In 1985, the conference was held in London, England and Mrs. Anna Lubicz-Luba was the Library's representative.

The Library's catalogue is filed at the National Library in Ottawa, and is therefore accesible to librarians anywhere in Canada.

The functioning and the existance of the Library has been made possible over the years with the help of dedicated volunteers. Due to their great efforts, the Library has been operating for forty-three successful years and should continue to grow in the future.

The Polish Library is open on weekdays from 10:00 a.m. - 5:00 p.m., Monday and Thursday till 8:00 p.m.

Library Staff: Curator & Founder - Mrs. W. Stachiewicz, M.A.
Library Director - Dr. A. Poray-Wybranowska
Librarian - Mr. S. Wladysiuk, M.A.

ACTIVITIES OF THE POLISH INSTITUTE DURING THE ACADEMIC YEAR 1985/86

The goal of the Polish Institute is to cultivate and propagate Polish culture in Canada and to disseminate truth about Poland in the spirit of Canadian multiculturalism.

In the past year the political situation in Poland has threatened all rights of intellectual life and freedom. On July 25, 1985 the regime passed a new law on higher education which eliminated the meager gains of democratization of university life made during the Solidarity period.* In November 1985 the government dismissed from their administrative positions seventy professors and researchers whose political orientation was not in accord with that of the state. This infringement of human rights has not only become a concern for all Poles, but for the whole world. In defense of the Polish academics the Polish Institute sent a letter to Principals of all English and French universities in Canada asking for support for the Polish scholars. This appeal was answered by Prof. David L. Johnston, Principal and Vice Chancellor of McGill University, with a letter to the Honorable J. Clark, Minister of External Affairs and by Prof. Alvin A. Lee, President and Vice Chancellor of McMaster University, who sent a letter of protest to the Ambassador of Poland in Ottawa, Mr. Andrzej Kacala.

In May 1985, the Institute's Annual General Meeting was held in which a new Board of Directors was elected. The new Board consists of: Prof. J. Litynski, President, Prof. H.M. Pappius, Vice-President, Prof. A. Ruszkowski, Vice-President, Prof. J. Lukasiewicz, Prof. B. Lawruk, Prof. J. Grey, Prof. K. Lacki, Dr. A. Poray-Wybranowska, Mr. J. Gonerko and Dr. R. Godlewski.

During the academic year 1985/86 Prof. J. Litynski was on sabbatical leave from Université du Québec to publish a book titled "Deuxieme etape de la

classification climatique: les sous types de climats". In his absence Prof. Hanna Pappius from the Montreal Neurological Institute of McGill University was acting President. In the Ottawa section Prof. J. Lukasiewicz of Carlton University was acting Vice-President during Prof. Ruszkowski's absence at the Gregorian University in Rome.

Under the new board, the Institute has organized numerous events during the past year. Fifteen lectures were given in which the prevailing topic was the current economic and political situation in Poland in relation to the world's political situation.

Thus Prof. E. Zaleski, an economist and the President of Societe Historique et Litteraire Polonaise in Paris, lectured on the present economic crisis in Poland reminding everyone that there is little hope for any real changes or reforms in the Polish economy. Other related topics discussed were: "Current Polish Society" by the sociologist A. Podgorecki from Carlton University, "Historical Conciousness in Poland: The Struggle of a Society against Communism" by the historian Dr. Jan Fedorowicz of Carlton University, and "Are we a Post Communist Society?" presented by the acclaimed sociologist and solidarity activist B. Cywinski. The fate of the Catholic Church in Eastern Europe after the war was discussed in a second lecture by B. Cywinski.

The prominent English historian and author Prof. Norman Davies, at the time a visiting professor at Stanford University, gave a fascinating lecture on "Politics and Society in Poland".

"Beyond Censorship or Underground Publishing" was discussed vividly and emotionally by the director of the Polish Library in London, Dr. Z. Jagodzinski. In the last few years the underground press in Poland has published and circulated an explosion of publications under the threat of death for those involved.

Prof. J. Wojciechowski, professor of philosophy at the University of Ottawa, discussed the problem "World Development and Poland".

Prof. A. Granas, from the department of Mathematics at Université de Montréal, dealt with "Polish Mathematical School in Lwow, 1919-1939". That institution was prominent in the scientific world of its time.

From its inception, the Polish Institute has made special efforts to invite Polish academics from Poland. In 1985, the two invited guests were Prof. Jacek Wozniakowski editor of a Catholic monthly Znak, who lectured on art and religion in Poland, and Prof. S. Widlak, who gave an overview of the history of his institution the Jagiellonian University in Krakow.

In the past year, the Institute organized two evenings of artistic presentations. The first was a tribute to Chopin in which Dr. Zofia Lechno-Wasiutynska gave a lively lecture on the music of Frederic Chopin and its role in Polish literary works. Poems by Mickiewicz and Wierzyński were recited to the accompaniment of Chopin's compositions. During the second artistic evening, the distinguished Polish actor, director and dramatist Stanislaw Brejdygant, gave a most moving reading of his play "Wyzwolony" (Liberated). This play deals with the history of Polish struggle for independence.

Another important aim of the Institute is to encourage cooperation with other ethnic groups. In this context the issue of Polish-Ukrainian cooperation leading to mutual understanding and closer relations between Poles and Ukrainians was discussed by Prof. B. Osadczyk, prorector of the Ukrainian University in Munich, and by Prof. J. Rudnycki, Emeritus Professor of University of Manitoba and signatory of the Polish-Ukrainian declaration in London in 1979.

In the spirit of this cooperation, the Institute's former president, Prof. Bohdan Lawruk, of the Mathematics Department at McGill, established an award in

honor of his mother, Mrs. Janina Lawruk, which is to be given to those who make a substantial contribution to improving the Polish-Ukrainian relations. In 1985, this award was presented to Prof. B. Osadczyk and Mr. T. Zychiewicz, editor of the newspaper Tygodnik Powszechny.

One of the main events of the past year was the month long commemoration of the 50th anniversary of the death of Marshal Joseph Pilsudski. Many prominent persons visited the Institute during this period to see an exhibition of many rare books, diaries, paintings and photographs dealing with the Marshal's life. The Institute was particularly honored by the visit from his daughter, Wanda Pilsudska.

Other distinguished visitors to the Institute were Mr. Kazimierz Sabbat, former premier and current president of the Polish Government in Exile and Mr. W. Bukowski, known writer and prisoner of many years in Soviet gulags.

The Ottawa branch of the Institute works closely with the Montreal headquarters. Vice-President, Prof. A. Ruszkowski and board member Prof. J. Lukasiewicz are active members of the Institute's Board of Directors.

The Ottawa branch organized eight lectures during the 1985/86 season. Four of these comprised the series titled "Man and Technology" given jointly with the Association of Polish Engineers in Canada. In May, a literary evening with the well known author and journalist, Alicja Poznanska-Parizeau was held.

The Toronto branch organized an evening with Dr. J. Korey Krzeczowski and Dr. D. Czerwinski in October 1985. The Toronto branch is preparing a book to be published titled Essays in Polish History and Culture.

As in previous years, the Polish Institute continues to work closely with related Polish institutions all over the world namely, the Polish Institute of Arts and Sciences in America and the J. Pilsudski Institute in New York; the North American Study Center for Polish Affairs; the Polish Library in London, England;

Societe Historique et Litteraire Polonaise in Paris; and Institutum Historicum Polonicum in Rome. This cooperation is based on the personal contacts of its members and on the mutual exchange of publications and reports. The Polish Institute is also closely allied with the Polish Canadian Congress, an umbrella group coordinating the majority of Polish organizations in Canada.

The Institute participated in the Congress of Polish Culture which was held in London, England, last fall. Four members from Montreal were present, two of them presented papers.

The Institute gratefully acknowledges the continued support from the City of Montreal, the Millenium Foundation and the Polish Cultural Foundation of Quebec. The Institute particularly appreciates the help extended by McGill University in the form of quarters for the Polish Library and Institute.

The Institute would also like to express its thanks to the Ministry of Multiculturalism for support and indicates its full and enthusiastic agreement with the Canadian policy of Multiculturalism.

LES ACTIVITES DE LA BIBLIOTHEQUE POLONAISE en 1985-86

La Bibliothèque polonaise, située à l'Université McGill 3479, rue Peel, a eu 2056 usagers et aprox. 550 questions de références ont été repondues.

Le nombre de nouveaux usagers a été acru de 103 personnes, dû à l'arrivée d'immigrants polonais et à un intérêt croissant des étudiants et professeurs, tant français qu'anglais, dans les divers aspects de la Pologne et de l'Europe centrale.

De nombreuses personnes prirent part aux conférences organisées par l'Institut à titre gratuit, parfois en collaboration avec l'Université McGill.

Le nombre de volumes s'est accru de plus de mille et compte maintenant ca. 33,000, y inclus une collection spéciale sur le mouvement SOLIDARNOSC, de provenance diverse, y compris des publications clandestines de Pologne.

La Bibliothèque contient en bonne partie des livres et des périodiques donnés généreusement par des maisons d'édition tant polonaises, comme l'Institut littéraire de Paris, Institutum Historicum Polonicum Romae, qu'étrangères, p.ex. The Hoover Institute et autres, et cela dû surtout aux contacts du fondateur et conservateur de la Bibliothèque, Madame Wanda Stachiewicz, ainsi que beaucoup de dons de personnes privées. Naturellement la Bibliothèque achète des livres, tant en Pologne même, qu'à l'étranger, et cela, pendant les quelques dernières années pour une somme de ca.\$2,000 par an.

Cette année 1094 livres ont été catalogués et plus encores inscrits dans l'inventaire. Les plus importants d'entr'eux sont accessibles par fiches classées à la Bibliothèque nationale à Ottawa. Notre catalogue contient aussi des milliers de fiches en trois langues qui donnent l'abrégé d'articles importants contenus dans les périodiques polonais non indexés ailleurs. Des centaines de nouvelles fiches ont été ajoutée grace à une subvention de Ministère fédéral du Multiculturalisme que nous remercions ici, elles se sont avérées de grand utilité pour nos chercheurs.

On a continué aussi la préparation pour futures expositions de nos oeuvres d'art. La Bibliothèque prit part comme pour les années précédentes à la Conférence permanente de Musées et Bibliothèques polonais dans l'ouest, à Londres, Angleterre, en automne 1985, où Mme Anna Lubicz-Luba a présenté un rapport.

Le fonctionnement de la Bibliothèque depuis sa fondation en 1943 a été possible grace au travail bénévole et à la générosité de l'Université McGill qui nous fournit gratuitement un local. Le subvention que la Bibliothèque reçoit de la Ville de Montréal depuis quelques ans nous a permis une amélioration considérable du service pour les usagers.

Ainsi la Bibliothèque est accessible à toute personne intéressée de 10:00 heures à 17:00 heures pendant les jours du travail et les lundis et jeudis jusqu'à 20:00 heures.

LE PERSONNEL: Fondateur et conservateur - Mme. Wanda Stachiewicz, M.A.
Bibliothécaire en chef- Mme. Dr. A. Poray-Wybranowska
Bibliothécaire - M. S. Wladysiuk, M.A.

LES ACTIVITES DE L'INSTITUT POLONAIS DES ARTS ET DES SCIENCES AU CANADA
pour l'année 1985-86

Le but de l'Institut est de cultiver et répandre la culture polonaise au Canada et de diffuser la vérité sur la Pologne dans l'esprit du multiculturalisme canadien.

Suite à la démotion de soixante-dix recteurs, vice-recteurs et doyens d'universités en Pologne qui n'ont pas été jugés suffisamment soumis au régime communiste, en place, l'Institut a envoyé une lettre aux recteurs de toutes les universités canadiennes dénonçant ce nouveau abus des droits humains et demandant leur appui. Une réponse à cet appel a été reçue de la part du professeur David L. Johnston, recteur et vice-chancelier de McGill qui a écrit à ce sujet au ministre J. Clark et du professeur Alvin A. Lee, recteur et vice-chancelier de McMaster University, lequel a envoyé en plus une lettre à l'ambassadeur de Pologne à Ottawa.

En mai 1985 l'Assemblée annuelle générale a élu le Comité exécutif suivant: les professeurs J. Litynski, comme président, H.M. Pappius et A. Ruszkowski, comme vice-présidents, J. Lukasiewicz, B. Lawruk, J. Grey, K. Lacki, les docteurs R. Godlewski et A. Poray-Wybranowski, ainsi que M. J. Gonerko.

Pendant l'année académique 1985-86 prof. J. Litynski avait son année sabbatique consacrée à la rédaction du livre "Deuxième étape de la classification climatique : les sous types de climats". En son absence le professeur Hanna Pappius de l'Institut Neurologique de Montréal le remplaçait. Dans la Section d'Ottawa le professeur J. Lukasiewicz de l'Université de Carlton remplaçait pareillement le professeur A. Ruszkowski de l'Université St. Paul, invité à l'Université grégorienne à Rome.

De nombreux événements ont été organisés entre autres quinze conférences concernant surtout la position économique et politique de la Pologne en relation avec la situation mondiale. Ainsi on a eu celle du professeur E. Zaleski, président de la Société historique et littéraire polonaise de Paris, le professeur A. Podgorecki de l'Université Carlton, le sociologue et activiste de Solidarnosc B. Cywinski, venu de Suisse. Le renommé historien anglais et professeur invité à l'Université Stanford en Californie, Norman Davies, a donné une conférence très achalandée à l'Université McGill.

Nous avons accueilli aussi comme conférenciers dr. Z. Jagodzinski, le directeur de la Bibliothèque polonaise à Londres, prof. J. Wojciechowski, philosophe de l'Université d'Ottawa, prof. A. Granas, mathématicien de l'Université de Montréal et beaucoup d'autres parmi lesquels deux professeurs venant de Pologne, prof. J. Wozniakowski, éditeur du mensuel catholique ZNAK et le professeur S. Widlak de l'Université Jagiellonienne de Krakow.

On a eu aussi deux soirées artistiques : une sur Chopin, où le professeur Z. Lechno-Wasiutynska a donné une conférence, tandis que les poèmes de A. Mickiewicz et de K. Wierzyński ont été récités à l'accompagnement du piano, et une autre où l'écrivain S. Brejdygant,

directeur d'un théâtre en Pologne, a donné une magnifique lecture de son drame "Wyzwolony" (= "Le Libéré") sur l'histoire de la lutte pour l'indépendance.

Pour encourager la coopération avec d'autres groupes ethniques les professeurs B. Osadczuk, prorecteur de l'Université ukrainienne, ainsi que le Professeur Emeritus J. Rudnycki, de l'Université de Manitoba, Ukrainiens, ont été invités à parler des relations entre les deux peuples. Dans le même esprit le professeur B. Lawruk, ancien président de notre Institut, mathématicien de McGill, a établi en honneur de sa mère, madame Janina Starzycka -Lawruk un prix qui a été décerné en 1985 au professeur Osadczuk et à M.T. Zychiewicz, du renommé hebdomadaire TYGODNIK POWSZECHNY.

Une exposition de documents sur le maréchal Jozef Piłsudski à l'occasion du 50-eme anniversaire de sa mort a été honorée par la visite de sa fille, le docteur Wanda Piłsudska, M.D., qui est venu de Londres. D'autres invités distingués ont rendu visite à notre Institut, comme M. Kazimierz Sabbat, ancien premier ministre et actuellement président du Gouvernement Polonais en Exile à Londres, et comme M.W. Bukowski, écrivain et prisonnier des gulage soviétiques.

La filiale de l'Institut à Ottawa a organisé huit conférences, dont quatre sur le thème de l'homme et la technologie et en mai une soirée avec le professeur et auteur bien connu, madame Alicja Poznanska-Parizeau.

La filiale de Toronto a eu une soirée avec le docteur J. Korey-Krzeczowski, recteur de The Canadian School of Management et le docteur D. Czerwinski. Ont y prépare un livre au titre "Essais sur l'histoire et la culture polonaise".

Comme pour les années passées l'Institut maintient des relations étroites avec les autres institutions polonaises du monde: l'Institut polonais des arts et des sciences en Amérique, l'Institut de J. Piłsudski, tous deux à New York, the North American Study Center for Polish Affairs, The Polish Library à Londres, La Societe Historique et littéraire polonaise à Paris et l'Institutum Historicum Polonicum Romae à Rome, et cela à travers des contacts personnels et l'échange de publication et rapports.

Quatre membres de l'Institut ont pris part au Congrès de la culture polonaise à Londres en automne dernier, dont les professeurs A. Kawczak et T.F. Domaradzki ont donné des conférences.

L'Institut jouit d'une excellente collaboration avec le Congrès Canadien Polonais qui regroupe la majorité des organismes polonais au Canada et au Québec.

L'Institut désire présenter ici sa vive reconnaissance due en premier lieu à l'Université McGill pour l'octroi de ses locaux et de ses services et cela depuis déjà 43 ans, à la Ville de Montreal pour la subvention que nous recevons depuis quelques années, au Ministère du Multiculturalisme d'Ottawa pour son aide dans le projet de l'analyse de nos périodiques, et finalement aux fondations polonaises: celle du Millenium de Toronto et celle Socio-culturelle du Québec pour leur aide annuelle.

